

ПРОГРАМ ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ У ПЕРИОДУ ОД 2026. ДО 2030. ГОДИНЕ

I. УВОД

Правни оквир за производњу и дисеминацију резултата и информација званичне статистике, као и за организацију система званичне статистике у Републици Србији, успостављен је Законом о званичној статистици („Службени гласник РС”, број 104/09 – у даљем тексту: Закон). На основу Закона израђује се, за петогодишњи период, програм са планираним активностима званичне статистике. Програм званичне статистике у периоду од 2026. до 2030. године (у даљем тексту: Програм) припремио је Републички завод за статистику (у даљем тексту: РЗС), у сарадњи са другим одговорним произвођачима званичне статистике. Програмом се предвиђа даље унапређење обима и квалитета произведених резултата званичне статистике остварених у претходном петогодишњем периоду од 2021. до 2025. године.

Програмом се дефинишу активности којима ће се постићи основни циљ – да се, у наведеном периоду, заврши потпуна хармонизација статистичких истраживања и осталих активности, као и методологије израде резултата званичне статистике са међународним статистичким стандардима, пре свега са стандардима Европског статистичког система (ЕСС) и Европске уније (ЕУ). Реализација Програма треба да задовољи захтеве широког круга корисника и да, употребом нових извора података и унапређењем ефикасности процеса производње и дисеминације, доведе до повећања квалитета резултата званичне статистике.

Саставни део Програма, чине Смернице развоја званичне статистике у Републици Србији у периоду од 2026. до 2030. године. Смернице развоја треба да обезбеде развој званичне статистике у правцу потпуне хармонизације статистичких стандарда, методологија и добре статистичке праксе, као основу за добијање релевантних резултата званичне статистике и њихову упоредивост са статистичким подацима европских и других земаља.

Поред тога, Програм садржи Преглед очекиваних резултата званичне статистике по областима са подацима о њиховој периодичности и планираним активностима, укључујући и планиране активности на увођењу нових показатеља којима се обезбеђује усаглашавање и примена међународних стандарда у областима где то до сада није урађено, као и Преглед најзначајнијих инфраструктурних и развојних активности. Такође, посебно је дат и списак одговорних произвођача званичне статистике, као и осврт на очекиване проблеме и услове за реализацију Програма.

II. СМЕРНИЦЕ РАЗВОЈА ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У ПЕРИОДУ ОД 2026. ДО 2030. ГОДИНЕ

1. Званична статистика у Републици Србији

Усаглашавање званичне статистике са међународним статистичким стандардима, класификацијама, концептима, дефиницијама, методологијама и процедурама, као и прихватање добре статистичке праксе других земаља, саставни је део интензивних активности Републике Србије у оквиру процеса приступања ЕУ. У том смислу, обезбеђивање квалитетних и међународно упоредивих резултата званичне статистике и остваривање потпуне хармонизације са међународним статистичким стандардима, пре свега (ЕСС) и Уједињених нација (УН), представљају основна стратешка опредељења система званичне статистике Републике Србије.

Систем званичне статистике, као део информационог система сваког демократског друштва, дефинише се као систем квантитативних показатеља добијених на основу јединствених методологија, дефиниција, класификација и организације статистичких истраживања и активности на бази јединствених програма и планова. Најважнији задатак званичне статистике јесте да пружи реалну слику друштвених и економских кретања у земљи и да обезбеди поуздану основу за анализу и доношење одлука на разним нивоима друштва – од државне управе и других институција, преко пословних субјеката, све до заинтересованих

грађана. Основне вредности званичне статистике, поред осталог, произлазе и из следећих међународних докумената: Основни принципи званичне статистике Уједињених нација и Кодекс праксе европске статистике (European Statistics Code of Practice – CoP) ЕСС и Евростата.

Препознавши потребе и значај званичне статистике, Република Србија, уз подршку ЕУ, улаже значајне напоре у правцу прилагођавања нашег статистичког система међународним стандардима. Развој званичне статистике повезан је и са процесом приступања ЕУ, односно са критеријумом способности преузимања обавеза из чланства у ЕУ (Поглавље 18 – Статистика), као и са праћењем показатеља испуњавања економских критеријума за чланство и преговорима у оквиру тог процеса. Поред тога, обавезе званичне статистике произлазе и из односа са другим међународним институцијама, као што су УН и њене организације, Међународни монетарни фонд (International Monetary Fund), Светска банка, Међународна организација за економску сарадњу и развој (Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD) и др.

Програм, полазећи од препорука УН и ЕУ, утврђује правни, институционални и програмски оквир за прикупљање, производњу и дисеминацију података и информација и организацију система званичне статистике. Систем званичне статистике Републике Србије чине РЗС, као главни координатор система, Народна банка Србије, Градска управа града Београда – за територију Града Београда, као и остали одговорни произвођачи званичне статистике наведени у овом програму, као што су: Министарство финансија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство просвете, Министарство унутрашњих послова, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републички фонд за здравствено осигурање, Институт за јавно здравље Србије, Републички геодетски завод, Национална служба за запошљавање, Агенција за заштиту животне средине, Народна библиотека Србије и др. РЗС је, у складу са Законом, главни произвођач и дисеминатор података, одговорни стручни носилац, организатор и координатор система званичне статистике и представља званичну статистику Републике Србије у међународном статистичком систему. Посебно место у систему званичне статистике има Савет за статистику Републике Србије, чија је улога дефинисана Законом.

2. Основне активности званичне статистике

Основне активности званичне статистике односе се:

- на прикупљање и обраду података и производњу и дисеминацију резултата званичне статистике високог квалитета и широке доступности свим корисницима;
- на очување и јачање позиције и стручне независности званичне статистике;
- на јачање поверења у званичну статистику, како давалаца података тако и корисника резултата званичне статистике и
- на активну међународну сарадњу и учешће у раду релевантних домаћих и међународних институција.

3. Мисија званичне статистике

Основна мисија званичне статистике је обезбеђивање релевантних, непристрасних, поузданих, правовремених и међународно упоредивих показатеља, резултата и информација званичне статистике. Координација одговорних произвођача званичне статистике и активно учешће у међународној статистичкој сарадњи омогућавају да објављени резултати званичне статистике задовоље потребе доносилаца одлука, истраживача и других корисника и да ти резултати буду основ за праћење и усмеравање политика у области економије и друштва, као и политика повезаних са процесом придруживања Републике Србије ЕУ. Прикупљање и обрада података и производња и дисеминација резултата званичне статистике врши се уз неопходно коришћење методолошких и организационих знања, статистичких стандарда, модерне технологије, унапређење производних процеса, оптимално коришћење ресурса, заштиту статистичке поверљивости, умерено оптерећење давалаца података и доступност података свим корисницима под истим условима.

4. Визија и вредности званичне статистике

Систем званичне статистике Републике Србије, јачањем стручних и инфраструктурних капацитета и усвајањем и применом најбоље статистичке праксе, треба да постигне висок степен усклађености са међународним статистичким стандардима, као и висок ниво квалитета објављених статистичких података и стеченог поверења давалаца и корисника података.

Остваривање дате мисије и визије званичне статистике заснива се на следећим вредностима:

- квалитету произведених и објављених резултата и информација званичне статистике, уз примену најбољих међународних искустава у погледу метода прикупљања, обраде и дисеминације података, те на примени начела ефикасности, усмерености према корисницима и сталном унапређењу људских потенцијала;

- међусобном поверењу свих учесника у статистичком систему, односно корисника података, давалаца података и произвођача званичне статистике и

- сталној сарадњи произвођача званичне статистике у земљи и иностранству.

5. Основни стратешки циљеви

Основни стратешки циљеви дефинишу приоритетне правце деловања и резултате које тим деловањем званична статистика треба да постигне:

5.1. Завршетак потпуне хармонизације статистичких стандарда и праксе са Европским статистичким системом и Европском унијом

Основни стратешки циљ је завршетак потпуног усаглашавања са захтевима ЕСС и ЕУ у погледу статистичких показатеља, рокова објављивања и примењених методологија, до краја овог периода. Статистички стандарди подразумевају стандардне класификације, концепте, дефиниције, методологије и процедуре за обрачун статистичких показатеља. У том смислу, коришћење стандардних дефиниција и класификација, као и поступака за добијање сложених статистичких показатеља, представља основ за упоредивост података званичне статистике, пре свега, са подацима ЕСС, односно њихову релевантност и валидност са аспекта правних прописа и методолошких правила и препорука ЕУ. На овај начин биће испуњени и захтеви који се пред званичну статистику постављају у процесу придруживања ЕУ, како у оквиру Поглавља 18 – Статистика, тако и оквиру других поглавља. У овом процесу неопходно је коришћење позитивне праксе званичне статистике других земаља.

Овим циљем су, у складу са Визијом ЕСС 2020 (ESS Vision 2020), обухваћене следеће кључне области:

- подизање квалитета статистичких процеса и података уз максимално коришћење и модернизацију информатичко-комуникационих технологија;

- статистичко праћење феномена глобализације са економског и финансијског аспекта, уз задовољавање све већих потреба за статистичким подацима на националном и регионалном нивоу;

- рационализација трошкова прикупљања података и смањење оптерећења давалаца података – веће коришћење административних и других извора података и даљи развој статистичких метода и модела процене статистичких резултата;

- обезбеђење квалитетних и правовремених статистичких индикатора неопходних за доношење одлука и успешно управљање економијом на свим нивоима.

Поред развоја методологија и усвајања нових стандарда, неопходно је остварити даљи развој статистичких регистара, као оквира за избор статистичких јединица, као и још ширу примену метода узорка. За већи ослонац на административне изворе података неопходан је и повећани утицај на методолошка решења у значајним административним регистрима и базама података. То ће омогућити, поред рационализације постојеће структуре и начина спровођења

статистичких истраживања, као најчешће коришћеног метода за добијање статистичких података, и смањење оптерећености давалаца података и укупних трошкова добијања појединих статистичких показатеља.

Развој аналитичког рада одвијаће се у правцу стандардизације поступака, уједначавања нивоа обраде података, праћења и мерења квалитета резултата, извештавања и др. Основне развојне области анализе резултата званичне статистике односе се на анализу, моделирање и десезонирање временских серија, анализу макроекономских података и анализу међусобне усклађености статистичких података и информација из различитих извора.

Предуслов за успешну реализацију овог стратешког циља је постојање квалитетног и организованог система званичне статистике на челу са независном статистичком институцијом са јасно дефинисаном улогом координатора и националног представника у статистици ЕУ, односно Евростату.

5.2. Унапређење квалитета резултата званичне статистике уз обезбеђивање високог степена међународне упоредивости

Статистички подаци и информације, као финални резултат активности и циљни производ званичне статистике, основа су за упоређивање са другим земљама. Због тога ће се тежиште пажње званичне статистике померати према статистичким показатељима, као резултатима за које су непосредно заинтересовани корисници података.

Код постојећих статистичких показатеља примениће се хармонизована методолошка решења, а код нових преузеће се стандардна европска решења, уз обезбеђивање механизма за њихово формирање спровођењем постојећих и нових истраживања и коришћењем административних извора података.

Неопходно је и у наредном периоду спроводити активности развоја и примене система управљања квалитетом кроз идентификовање и описивање процеса статистичке производње, континуирану израду стандардних извештаја о квалитету статистичких података, спровођење редовних евалуација квалитета статистичких истраживања и обезбеђивање предуслова за увођење система за управљање ризицима.

Испуњавање међународних стандарда подразумева да се уз податке обезбеде и информације о самим подацима (метаподаци), укључујући податке о примењеним дефиницијама, класификацијама, обухвату и методу обрачуна, као и напомене о њиховом квалитету и евентуалним ограничењима њихове употребе. Ово ће бити омогућено даљим развојем и имплементацијом система за израду референтних метаподатака и извештаја о квалитету (РЗСМЕТА), унапређењем квантитета, квалитета и доступности референтних метаподатака и извештаја о квалитету и повећањем нивоа стандардизације и квалитета система општих метаподатака.

Званична статистика ће стриктно спроводити заштиту индивидуалних података и водити дијалог са даваоцима података ради смањења њиховог оптерећења у погледу давања података (дефинисање заједничких варијабли у истраживањима, сагледавање питања избора узорка и др.), као и јачања њиховог поверења, што је услов унапређења квалитета резултата званичне статистике.

Вредновање статистичке производње захтева од одговорних произвођача званичне статистике да стално раде на стицању поверења и развијању добрих односа са главним корисницима и даваоцима података, као и са представницима медија. Едукација давалаца и корисника података од стране произвођача званичне статистике треба да допринесе повећању значаја статистичких података, као и њиховог адекватног коришћења.

Унапређење дисеминације ће омогућити да резултати званичне статистике буду благовремено и лако доступни свим корисницима у исто време и под једнаким условима. Календар објављивања резултата, као и дисеминациона база података која садржи резултате званичне статистике – јавно су доступни.

5.3. Обезбеђивање независности званичне статистике и унапређење координације унутар система званичне статистике

Независност званичне статистике коју гарантује институционални положај националне статистичке институције један је од темељних принципа савремених статистичких организација у свету и основних захтева Евростата за званичне статистике земаља чланица. РЗС, у систему званичне статистике, представља одговорног стручног носиоца, организатора и координатора система. Из тог разлога, мора се пронаћи решење које ће гарантовати дугорочну институционалну независност, а које ће бити у складу са препорукама ЕУ да званична статистика и њен носилац треба да буду објективни и непристрасни, односно независни у односу на носиоце текуће политике, али и максимално у функцији стручне подршке те исте политике. Да би се то остварило, неопходно је усвајање новог Закона о званичној статистици, којим би се ојачала самосталност и професионалност, оснажила координација система званичне статистике, омогућило пружање пуног доприноса систему одлучивања на свим нивоима.

Улога РЗС-а односи се, између осталог, и на обједињавање добијених података и информација из свих области статистике ради стварања целовите слике економског и друштвеног живота путем обезбеђивања и објашњавања низа показатеља, уз одговарајућу анализу базирану на стандардним статистичким методама и поступцима.

Званична статистика, у том смислу, треба да представља уређен систем у коме се, на основу Закона, смерница, вишегодишњих програма и годишњих планова званичне статистике, као и других прописа по појединим областима, дефинишу улога и конкретне обавезе одговорних произвођача званичне статистике. Непрекидно унапређење координационе улоге РЗС-а и међусобне сарадње одговорних произвођача званичне статистике од посебног је значаја за кохерентност и целовитост система и примену стандардних класификација и дефиниција у формирању статистичких показатеља.

У наредном периоду радиће се на припреми и усвајању националног кодекса праксе званичне статистике, а касније и на пружању подршке у његовој примени у целом статистичком систему и акредитацију осталих одговорних произвођача званичне статистике. Како су снажна сарадња и координација унутар система званичне статистике Републике Србије неопходне за успостављање кохерентног и целовитог система, РЗС ће у наредном периоду наставити рад у складу са закљученим Споразумом о оснивању Националног координационог одбора званичне статистике, те након усвајања новог Закона о званичној статистици, Координациони одбор ће наставити са радом, у складу са поменутиим законом.

РЗС ће наставити са унапређивањем коришћења административних података у производњи званичне статистике, због рационализације трошкова прикупљања података, смањења оптерећености давалаца података и правовременог обезбеђивања већег броја статистичких показатеља на што нижем нивоу територије и Класификације делатности (КД).

5.4. Развој Система подршке одлучивању и других модерних информационих решења прилагођених потребама различитих врста корисника

Статистичка методологија и анализа статистичких резултата представљају најкомплекснији део статистичког система. Методологија је основа за реализацију статистичких истраживања, а анализа омогућава квалитетно тумачење и ефикасно коришћење статистичких података и информација. Примена модерне технологије и иновација омогућавају оптималне резултате у задовољавању потреба различитих врста корисника. Имајући у виду убрзан развој технолошких иновација у области статистике, систем званичне статистике има обавезу не само да стално прати трендове и обнавља ресурсе, већ и да прави сопствене иновативне продоре у овој области.

Систем подршке одлучивању (Decision Making Support System – DMSS) представља нови концепт размишљања у анализи усмерен ка оптималном задовољавању потреба органа државне управе и осталих субјеката укључених у процес одлучивања. У ери савремених технологија и мноштва података и информација, доносиоци одлука су суочени са огромном количином информација и података који често стварају конфузију и доводе до погрешних

решења и грешака у процесу одлучивања. С друге стране, званични статистички систем је изузетно сложен, секторски оријентисан (пољопривреда, цене, спољна трговина итд.) и пружа парцијалну слику националне економије, која је често нејасна и интерпретирана као контрадикторна. У том смислу, с циљем да се корисницима обезбеде информације које ће им на јасан начин представити економску ситуацију у Србији, РЗС је креирао Систем подршке одлучивању. Конкретно, систем подразумева прикупљање различитих индикатора (не само статистичких) који, катализирани и обједињени, на јасан и лако разумљив начин, омогућавају доносиоцима одлука да препознају и сагледају фазу у којој се српска економија налази. Систем подразумева коришћење разних „алатки“, као што су: водећи индикатори, који омогућавају детекцију промена у економском циклусу и прогнозирање и до девет месеци унапред; приказ ставова и очекивања произвођача и потрошача, као индикатора пословних тенденција; израду прогностичких модела на основу анализе временских серија; анализу и прогнозу животног стандарда; брзу процену (nowcasting) БДП-а месец дана пре флеш процене; процену месечног кретања БДП-а; анализу најважнијих компоненти БДП-а итд.

Увођење Система подршке одлучивању на локалном нивоу и платформе за сарадњу са корисницима статистике на нивоу локалних самоуправа усмерено је на развој методолошких, организационих и апликативних решења за подршку одлучивању на нивоу општина и градова. С тим циљем креираће се стручни тимови за подршку локалним самоуправама и организоваће се партнерска сарадња са институцијама на локалном нивоу, уз ангажовање подручних одељења РЗС-а.

За наредни период планира се унапређење постојећег система за подршку одлучивању. Планира се интеграција нових извора података – како из административних извора и регистара тако и из резултата редовних истраживања. То подразумева укључивање свих релевантних података о тржишту рада на националном и локалном нивоу, како би се омогућила анализа понуде и тражње на тржишту рада. Такође, биће интегрисани и подаци релевантни за локалне самоуправе.

Поред тога, примениће се и нове методе анализе података, попут машинског учења и вештачке интелигенције. Све новине и функционалности развијаће се уз тесну сарадњу са корисницима, како би се систем одржавао прилагођеним њиховим потребама.

Планира се и развој нових информационих решења. У фокусу ће бити израда интерактивних мапа које ће приказивати податке о тржишту рада и социо-економским индикаторима на нивоу општина и региона.

Резултат свих наведених активности биће даљи пораст доступности и ефикасности коришћења званичне статистике. Очекујемо унапређење квалитета и ефикасности процеса доношења одлука на националном и локалном нивоу, заснованих на веродостојним и ажурираним статистичким подацима. Јавност ће бити боље информисана о кључним питањима из области друштвеног, економског и еколошког развоја Србије, на свим нивоима. Уз све то, допринећемо и јачању статистичке писмености у нашој земљи.

Кључни елемент нашег плана је развој централизованог веб-портала намењеног доносиоцима одлука на свим нивоима – од националног до локалног. Корисници портала моћи ће да приступе широком спектру индикатора, укључујући водеће и композитне индикаторе специфичне за њихов домен рада.

Даљи развој статистичког портала отворених података (Open Data) и интеграција са националним Порталом отворених података, најширем кругу корисника омогућава брз и ефикасан приступ подацима. Визуелизација података, укључивање индикатора одрживог развоја и промоција портала придонеће интеракцији са заједницом која те податке користи.

Планиран је даљи развој националног портала за праћење индикатора за праћење Циљева одрживог развоја УН (Sustainable Development Goals – SDG) и Агенде одрживог развоја 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development), као и индикатора везаних за друге глобалне стратегије. Наставиће се континуирано ажурирање дисеминационе базе података индикатора, као и едукација интерних и екстерних произвођача и корисника.

5.5. Обезбеђивање одговарајућих ресурса за функционисање и развој система званичне статистике

За остваривање стратешких циљева и реализацију планираних активности неопходно је обезбедити потребне кадровске, финансијске, инфраструктурне и технолошке ресурсе у систему званичне статистике.

Планиране активности захтевају одговарајуће специјализоване стручњаке, првенствено математичаре и економисте, као и одговарајућу стручну надградњу. Генерално, решавање кадровског питања је кључ успешне реализације постављених циљева, те је веома значајно да РЗС, у што већој мери, има утицај у његовом решавању. Ограничења уведена прописима у претходном периоду у знатној мери су онемогућавала вођење ефикасне кадровске политике, што је довело до смањења броја стручних кадрова у званичној статистици. Неопходно је убрзано ангажовање нових кадрова, посебно имајући у виду да у овом периоду велики број запослених у званичној статистици одлази у пензију.

Потребно је наставити са интензивном обуком и усавршавањем кадрова у области статистике и информатике, пре свега ради примене нових методолошких решења, међународних статистичких стандарда и повећања аналитичких капацитета и усавршавања кадрова за креирање и анализу утицаја разних политика. Планирана обука може се организовати и спровести интерно, у сарадњи одговорних произвођача званичне статистике и ресорних министарстава ради иницирања стварања мреже контакт тачака за питања статистике, као и у оквиру међународне сарадње, посебно у области европских интеграција. Треба интензивирати коришћење помоћи у знању путем семинара, обука, летњих школа, као и помоћи у реализацији појединих статистичких процедура.

Свакако треба имати у виду да су активности потребне за остваривање предвиђених стратешких циљева веома захтевне у погледу неопходних финансијских средстава, инфраструктуре и модерне технологије.

6. Стратешки циљеви и приоритетне активности развоја по областима статистике

Поред реализације наведених основних стратешких циљева, неопходно је реализовати посебне циљеве и приоритете активности на нивоу појединих области статистике.

6.1. Демографија и друштвене статистике

Основни стратешки циљ у области демографије и друштвених статистика је унапређење садржаја података о становништву, тржишту рада, образовању, култури, здравству, инвалидитету, правосудној и родној статистици, безбедности и заштити потрошача, личној потрошњи, неједнакостима у расподели дохотка, сиромаштву, социјалној кохезији и заштити који су неопходни за праћење стандарда и услова живота, квалитета живота, као и социјалне и здравствене заштите. Такође, неопходно је обезбедити и повећање броја података приказаних према полу и на нижем територијалном нивоу, као и визуализацију наведених података.

У овој области треба да се реализују следећи развојни циљеви:

- успостављање Статистичког популационог регистра;
- модернизација прикупљања података анкетних истраживања која се односе на домаћинства (Анкета о радној снази, Анкета о потрошњи домаћинства, Истраживање о коришћењу времена, Анкета о приходима и условима живота и др.);
- смањење оптерећења извештајних јединица;
- интензивније коришћење расположивих административних извора података;
- унапређење садржаја геокодираних статистичких података;
- унапређење садржаја података из области демографских истраживања: месечне и кварталне процене; годишње процене према задатим обележјима; израда таблица смртности према узроцима смрти и статистике здравства;

- хармонизација методологија из области статистике тржишта рада са европским стандардима и редовно усклађивање са методолошким изменама Евростата;
- унапређење садржаја података из области статистике тржишта рада (Истраживање о слободним радним местима и годишњи платни јаз, месечне стопе незапослености);
- унапређење садржаја и проширење извора података из области Циљева одрживог развоја;
- унапређење садржаја података о криминалитету према Међународној класификацији кривичних дела за статистичке потребе – ICCS;
- унапређење и проширење садржаја података из области родне статистике;
- унапређивање садржаја података из области образовања, обезбеђивање већег броја индикатора и достављање индикатора о образовању према упитнику UOE (Заједнички упитник OECD, UNESCO и Евростат);
- унапређење републичке и општинске ДевИнфо базе;
- наставак рада на имплементацији Европског система интегрисане статистике социјалне заштите (ESSPROS);
- почетак припрема Пописа становништва, домаћинстава и станова 2031. године.

Приоритетне развојне активности у овој области су:

- процене (годишње, кварталне, месечне) и пројекције становништва, израчунавање таблица морталитета и фертилитета и других демографских индикатора,
- статистички популациони регистар,
- интеграција геопросторних и статистичких података,
- статистика рођених и умрлих,
- статистика закључених и разведених бракова,
- статистика здравства,
- статистика азиланата, боравишних дозвола и илегалних миграција,
- статистика унутрашњих и међународних миграција,
- статистика запослености и незапослености,
- статистика зарада и трошкова рада,
- Анкета о потрошњи домаћинстава и Истраживање о коришћењу времена,
- Анкета о родно заснованом насиљу и општем криминалу,
- статистика правосуђа,
- статистика дохотка, социјалне инклузије и услова живота,
- статистика квалитета живота и
- статистика образовања.

6.2. Економске статистике

Основни стратешки циљеви у области економских статистика односе се на макроекономске и пословне статистике. У макроекономским статистикама основни циљ је финализација процеса усклађивања са европским системом националних рачуна SNA 2008 (Систем националних рачуна 2008) и ESA 2010 (Европски систем рачуна 2010) у погледу метода и расположивости индикатора и табела које захтева Евростатов трансмисиони програм. Са овим циљем је повезан и циљ благовремене транзиције на нови међународни систем националних рачуна који ће бити у примени од 2029. (SNA 2025/ESA 2025). Други циљ је благовремено и континуирано обезбеђивање квалитетних, са међународним стандардима усклађених и

међународно упоредивих макроекономских индикатора и показатеља, пре свега бруто домаћег производа и бруто националног дохотка као и других макроекономских агрегата и обрачуна за мерење, мониторинг и анализу обима, структуре и динамике економије неопходних за формулисање и евалуацију ефеката економске политике. Основни стратешки циљ у пословним статистикама је благовремено обезбеђивање квалитетних, међународно упоредивих, са међународним стандардима усклађених, статистичких показатеља привреде релевантних за доношење мера економских, структурних и секторских политика, програма, планова и мера, за праћење привредног развоја и за доношење мера и посебних политика у одговарајућим областима привреде.

У области економских статистика треба да се реализују следећи развојни циљеви:

- пуна примена међународних стандарда (SNA 2008 и ESA 2010) и других релевантних методологија макроекономских статистика;
- проширење обухвата, јачање квалитета и правовремено публиковање макроекономских показатеља за потребе вођења и праћења резултата економске политике;
- обезбеђивање конзистентности података путем координације послова произвођача званичне статистике који прикупљају, објављују или користе макроекономске статистике;
- прилагођавање административних извора података потребама примене нове методологије у области макроекономских статистика;
- усклађивање статистике цена са стандардима ЕУ и стално унапређење квалитета података;
- модернизација начина прикупљања података за годишња и краткорочна истраживања пословних статистика;
- интензивније коришћење расположивих административних извора података за потребе пословних статистика;
- унапређење показатеља структурних и краткорочних пословних статистика и других области пословних статистика и
- редовно усклађивање пословних статистика са променама методологије Евростата и прилагођавање променама у ЕСС.

Приоритетне развојне активности економских статистика су:

- основни агрегати националних рачуна,
- монетарна и финансијска статистика,
- статистика државних финансија,
- статистика платног биланса,
- статистика из области платног система,
- индекси цена становања,
- структурне пословне статистике,
- краткорочне пословне статистике (месечне и кварталне статистике индустрије, грађевинарства, промета, услуга, запослености, зарада, цена произвођача индустријских производа, индекси цена у грађевинарству и индекси цена услуга),
- статистика грађевинарства (обрачун полугодишњих и годишњих индикатора),
- статистика међународне трговине робом (статистика спољне трговине),
- годишња статистика индустријских производа (Prodcom),
- статистика пословања страних подружница (FATS),
- статистика директних страних инвестиција,

- статистика међународне трговине услугама и
- статистички пословни регистар.

6.3. Секторске статистике

Основни стратешки циљ у области секторских статистика је усклађивање са стандардима ЕУ ради обезбеђивања квалитетних и правовремених података о структурним карактеристикама пољопривредних газдинстава, пољопривредној производњи, енергетици, саобраћају, туризму, као и података о науци, технологији и иновацијама.

У овој области треба да се реализују следећи развојни циљеви:

- усклађивање статистике пољопривреде са стандардима ЕСС у овој области како би се развили, ускладили и допунили подаци о структурним истраживањима, биљној производњи, сточарству, рибарству, шумарству, агромонетарним статистикама и заштити животне средине;
- спровођење Истраживања о структури пољопривредних газдинстава (анкета, попис);
- координација са другим произвођачима званичне статистике ради интеграције пољопривредних статистика;
- увођење новог истраживања о друмском теретном саобраћају, саобраћај за сопствене потребе, и разматрање увођења истраживања о мобилности путника;
- обезбеђивање сета индикатора о укупним буџетским улагањима у научноистраживачку делатност, унапређење квалитета и степена међународне упоредивости индикатора из области истраживања и развоја и истраживања о људским ресурсима у високотехнолошким областима и
- успостављање ефикаснијег начина прикупљања, обраде и публиковања података уз примену савремених ИКТ решења.

Приоритетне развојне активности у овој области су:

- истраживања о структури пољопривредних газдинстава: Попис пољопривреде и анкете о структури пољопривредних газдинстава,
- статистика биљне производње,
- статистика сточарства,
- статистички регистар пољопривредних газдинстава,
- пољопривредни рачуни и цене,
- статистика безбедности хране,
- статистика шумарства,
- статистика енергетике,
- статистика саобраћаја,
- статистика туризма и
- статистика науке и технологије, иновација и информационо-комуникационих технологија.

6.4. Статистика животне средине и статистике које обухватају више области

Основни стратешки циљ у овој области је обезбеђивање статистичких података о животној средини, статистичких података на нивоу региона и општина, индикатора одрживог развоја, унапређење географског информационог система и даљи развој статистике полова у складу са статистичким стандардима ЕУ.

У овој области треба да се реализују следећи развојни циљеви:

- имплементација монетарних и физичких рачуна животне средине;
- обрачун нових индикатора статистике животне средине;

- координација са другим произвођачима званичне статистике ради интеграције статистичких података и индикатора;

- успостављање ефикаснијег начина публикувања података у складу са потребама корисника, уз примену савремених информатичких решења.

Приоритетне развојне активности у овој области су:

- статистика и рачуни животне средине,
- статистика заштите природе,
- статистика отпада и опасних супстанци,
- статистика вода,
- статистика развоја руралних подручја,
- регионалне и урбане статистике,
- географски информациони систем,
- индикатори одрживог развоја и
- статистика полова.

7. Инфраструктурне и развојне активности

Инфраструктурне и развојне активности званичне статистике, директно или индиректно, повећавају ефикасност производње квалитетних статистичких показатеља као основног циља званичне статистике. Ове активности односе се на методологију прикупљања, обраде, дисеминације и анализе статистичких података и остала стратешка и управљачка питања званичне статистике.

7.1. Методологија званичне статистике

Сви одговорни произвођачи званичне статистике планиране инфраструктурне и развојне активности у области методологија треба да усмере на: хармонизацију са европским статистичким стандардима, методологијама и класификацијама; развој комплексног информационог система за интеграцију свих административних података и управљање сетовима података; складиштење метаподатака и њихову доступност, као и повезивање података и метаподатака за цео производни циклус; унапређење информационог система за дисеминацију података и метаподатака у складу са потребама и захтевима корисника и смерницама ЕСС; развој и примену алата за управљање поверљивим подацима, као и приступ микроподацима од стране ауторизованих истраживача и др. Такође, неопходно је, ради реализације планираних активности у процесу хармонизације, обезбедити одговарајуће ресурсе неопходне за функционисање и развој система званичне статистике.

Систем статистичких метаподатака дефинише производњу, складиштење и коришћење статистичких метаподатака и његов развој омогућава ефикасно функционисање целокупног статистичког информационог система.

Усаглашавање националних статистичких и других класификација са стандардним међународним класификацијама један је од основних предуслова за обезбеђивање упоредивости резултата званичне статистике са другим земљама. У наредном периоду неопходно је, као националне статистичке класификације, усвојити нове или већ постојеће класификације ускладити са изменама референтних међународних стандарда.

Методолошка координација увођења нових и измена постојећих административних регистара, уз примену стандардних идентификатора, дефиниција и класификација, у непосредном је интересу одговорних произвођача званичне статистике. Тиме се директно успоставља интеграција података из различитих административних извора у систем званичне статистике и омогућава размена података између институција које чине систем званичне статистике. Активно учешће РЗС-а, и осталих произвођача званичне статистике, у

успостављању нових и унапређењу постојећих административних регистара (Централног регистра становништва, регистра у области образовања у оквиру Јединственог информационог система у просвети, Централног информационог система у области угоститељства и туризма [Е-турист] итд.) допринеће ефикаснијем прикупљању административних података и њиховој употреби у статистичке сврхе. У плану је развој интегрисаног система статистичких регистара, који подразумева регистре становништва, предузећа, непокретности и активности. Увођењем интегрисаног система регистара у програм званичне статистике ствара се основа за унапређење ефикасности, поузданости и релевантности статистичких података, а све у циљу бољег разумевања друштвених и економских дешавања и пружања подршке доношењу одлука базираних на подацима. Развој овог система представља корак ка модернизацији и унапређењу статистичког система, у складу са савременим технолошким и методолошким стандардима, уз примену напредних информационих технологија, вештачке интелигенције и аналитичких алата.

Поред тога, и развој методологије узорка, укључујући координацију узорка различитих статистичких истраживања, директно омогућава смањење оптерећености давалаца статистичких података и смањење трошкова производње званичне статистике.

Развој модела и праксе кроз анализу временских серија, уз истовремено унапређење база података, представља есенцијалну компоненту унапређења квалитета званичне статистике. У окружењу у коме је динамика промена од суштинског значаја, посебан фокус на временске серије доприноси дубљем разумевању процеса и то кроз: идентификацију кључних индикатора, сезонских флукуација и анализу трендова и циклуса. Све ово доприноси поузданијем предвиђању појава које се прате и унапређењу квалитета извештавања.

Дисеминациона политика је оријентисана ка правовременом пружању висококвалитетних статистичких података корисницима. У наредном периоду, повећањем доступности и квалитета статистичких података, унапредиће се препознатљивост званичне статистике као основног извора поузданих и правовремених података. Такође, неопходно је: побољшати комуникацију између корисника и званичне статистике ради задовољења корисничких потреба; применити нове информационе технологије у процесу дисеминације статистичких података; побољшати инфраструктуру за приступ подацима уз осигурање њихове поверљивости; повећати понуду јавно доступних података за потребе различитих корисника; јачати сарадњу са домаћим и иностраним корисницима података ради боље идентификације њихових потреба; повећати понуду микроподатака за потребе научноистраживачких институција, у складу са дефинисаном процедуром за омогућавање приступа индивидуалним подацима без идентификатора у научноистраживачке сврхе, као и условима дефинисаним у ЕСС, и подићи свест корисника о могућностима и ограничењима званичне статистике.

Званична статистика остварује потпуну заштиту права давалаца података и статистичких јединица кроз примену начела поверљивости којим се обухвата заштита података који се односе на појединачну статистичку јединицу, с тим да се индивидуални подаци могу користити само у статистичке сврхе. Одговорни произвођачи званичне статистике обавезни су да предузму све прописане административне, техничке и организационе мере неопходне за заштиту поверљивих података против нелегалног приступа, откривања или коришћења.

7.2. Законодавни оквир

Закон о званичној статистици представља основни правни акт којим се регулише област званичне статистике, односно производња и дисеминација података и информација, као и организација система званичне статистике у Републици Србији. У наредном периоду планирају се измене законског оквира које треба да обезбеде јачање самосталности и професионалности РЗС-а, јачање координације система званичне статистике и пружање пуног доприноса систему одлучивања.

7.3. Координација статистичког система

За систем званичне статистике од посебног је значаја потпуно остваривање координационе улоге РЗС-а и омогућавање сарадње одговорних произвођача званичне статистике. Усвајање

Националног кодекса праксе званичне статистике, његова примена у целом статистичком систему и рад Националног координационог одбора званичне статистике, у чијем саставу се налазе представници свих одговорних произвођача званичне статистике, неопходни су кораци у успостављању кохерентног и целовитог система. Активности Координационог одбора, у складу са Законом о званичној статистици, усмерене су на јачање међуинституционалне сарадње и размену знања и искустава у циљу стандардизације званичних статистичких података и подизања њиховог квалитета, на учешће у припреми петогодишњег програма званичне статистике и годишњих планова статистичких истраживања, као и активно залагање за обезбеђивање ресурса неопходних за развој, производњу и дисеминацију резултата званичне статистике.

7.4. Управљање квалитетом

Систем управљања квалитетом РЗС-а ослања се на мисију и визију званичне статистике Републике Србије, као и на Кодекс праксе европске статистике (European Statistics Code of Practice – CoP), Основне принципе званичне статистике УН и принципе Управљања укупним квалитетом (Total Quality Management – TQM). Активности усмерене на стално побољшавање квалитета у оквиру кохерентног и уређеног система довешће до веће ефикасности процеса производње и повећања квалитета статистичких производа. Даљим развојем и имплементацијом интегралног система оцењивања и мерења квалитета, квантитативног и квалитативног оцењивања квалитета, самооцењивања, интерног и екстерног оцењивања, омогућиће се реално сагледавање постојећег стања и постављање остварљивих циљева у сврху унапређења квалитета.

7.5. Информационо-комуникациона технологија

Информационо-комуникациона технологија (ИКТ) обезбеђује услуге и технолошку инфраструктуру која подржава и унапређује процесе пословања статистичких система, чиме их чини успешнијим и ефикаснијим. Даљи развој софтверског пакета ИСТ-а – концепта за интегрисану обраду података, у потпуности развијеног у РЗС-у – приоритет је у овој области, са акцентом на примени нових иновативних решења, унапређењу међународне техничке сарадње уз изградњу нових партнерства и учешћу у међународним пројектима. Основа ИСТ-а је метабаза структурних података, а идејни концепт је засниван на Генеричком моделу статистичких пословних процеса (Generic Statistical Business Process Model – GSBPM). Такође се планира развој у правцу ефикасније размене података између апликација које подржавају дате спецификације директно, и без потребе било каквог специфичног прилагођења апликација, са циљем постизања интероперабилности, односно несметане размене и разумевања информација кроз цео систем.

7.6. Европске интеграције и међународна статистичка сарадња

Процес европских интеграција Републике Србије и развојне активности званичне статистике имају за циљ да у наредном периоду обезбеде усаглашавање са ЕСС, односно хармонизовање стандарда, класификација и методологија ради добијања упоредивих показатеља, као и још значајније укључивање у међународну статистичку сарадњу свих одговорних произвођача званичне статистике, координирану од стране Евростата, на европском нивоу, и РЗС-а, на националном нивоу. Овај процес треба да прати: реализација значајних стратешких међународних пројеката који су, у оквиру међународне помоћи, намењени унапређењу система званичне статистике, затим интензивирање билатералне сарадње са другим националним статистичким институцијама, верификоване кроз формализовање међусобне сарадње, као и активно учествовање у раду међународних радних група или форума из области статистике, са циљем унапређења глобалне статистике и афирмисања српске званичне статистике.

III. ПРЕГЛЕД ОЧЕКИВАНИХ РЕЗУЛТАТА ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ

СТАТИСТИЧКЕ	ОДГОВОРНИ	АДМИНИСТРАТИВНИ	СТАТИСТИЧКИ ИНДИКАТОРИ,
-------------	-----------	-----------------	-------------------------

ОБЛАСТИ	ПРОИЗВОЂАЧ	ИЗВОР	ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ И ПЕРИОДИЧНОСТ ИНДИКАТОРА
ДЕМОГРАФСKE И ДРУШТВЕНЕ СТАТИСТИКЕ			
1. Становништво			
1) Витална статистика	Републички завод за статистику	Надлежне службе које воде матичне књиге, основни судови и Институт за јавно здравље Србије	Основни демографски показатељи. Апсолутни и релативни показатељи за рођена и умрла лица, закључене и разведене бракове према демографским, етничким, образовним и економским обележјима; опште и специфичне стопе за све виталне догађаје (наталитет, морталитет, нупцијалитет и диворцијалитет); Периодика индикатора је годишња.
2) Миграције	Републички завод за статистику	Министарство унутрашњих послова и Комесаријат за избеглице и миграције	Унутрашње миграције, односно број и територијална дистрибуција миграната према демографским, етничким и економским обележјима; међународне миграције. У наредном периоду планиране су активности на успостављању статистике спољних миграција (имиграција, емиграција, добијање и губитак држављанства). Потребно је дефинисати Меморандум о сарадњи са надлежним органима и институцијама за праћење миграција, којим би било предвиђено спровођење свих неопходних активности у вези са увођењем статистичког истраживања о спољним миграцијама, као и унапређење националног законодавства и усклађивање са међународним регулативама. Периодика индикатора је годишња.
3) Процене становништва	Републички завод за статистику		У наредном периоду планиране су активности на успостављању методологије за израду процена становништва по неким демографским обележјима (брачности, држави рођења, држављанству и др.), поред већ постојећих процена по старости и полу, до нивоа јединица локалне самоуправе.

			Периодика индикатора је годишња. Израда месечних процена становништва према старости полу, до нивоа јединица локалне самоуправе.
4) Пројекције становништва	Републички завод за статистику		Дугорочне пројекције становништва на бази података из последњег пописа становништва до нивоа јединица локалне самоуправе, у више варијанти.
5) Демографски индикатори	Републички завод за статистику		Демографски индикатори: промена броја становника, коефицијенти зависности, просечна старост, индекс старења, стопа укупног фертилитета, специфичне стопе фертилитета, скраћене апроксимативне таблице морталитета и др. Периодика индикатора је годишња. Након Пописа становништва 2022. године биће израчунате детаљне таблице морталитета за трогодишњи период 2021–2023, као и таблице фертилитета. Периодика индикатора је десетогодишња. Израчунавање индикатора „Здраве године живота”. „Здраве године живота” је термин који се односи на очекивано трајање живота у добром здрављу (healthy life expectancies). Показатељ здравих година живота мери број преосталих година које особа одређене старости може да очекује да ће живети без тешких или умерено тешких здравствених проблема. Овај индикатор спада у групу disability-free life expectancy (DFLE), односно очекивано трајање живота без инвалидитета (Евростат, 2014). Методологија подразумева комбиновање два извора података – података о морталитету и података о морбидитету, односно таблица морталитета и (у нашем случају) одговора на питање о самооцењеном здравственом стању из Анкете о приходима и условима

			живота – SILC (Саливанов метод, препорука Евростата за израчунавањима здравих година живота – Healthy Life Years). Периодика индикатора је годишња.
6) Попис становништва, домаћинстава и станова 2031. године	Републички завод за статистику	Министарства, посебне организације и др. државни органи надлежни за управљање административним базама података од интереса за реализацију пописа	Пописом становништва, домаћинстава и станова обезбеђују се подаци о укупном броју и територијалној дистрибуцији становништва према основним демографским, миграционим, етнокултуралним, образовним, економским и др. карактеристикама, као и подаци о укупном броју и основним карактеристикама домаћинстава, породица, станова и зграда. У наредном периоду планиране су следеће активности: дефинисање методе прикупљања података, дефинисање садржаја пописа у складу са међународним препорукама и националним потребама, реализација Пробног пописа. Периодика индикатора је десетогодишња.
7) Статистика азиланата	Републички завод за статистику	Министарство унутрашњих послова	Подаци о тражиоцима азила, односно подаци о лицима која су поднела захтев за азил, лицима за која је донета првостепена одлука, коначна одлука у поступку азила, малолетним лицима која су поднела захтев за азил, као и лицима којима је додељена привремена заштита. За наведена лица прикупљају се подаци о полу, старости и држављанству. Планиране су следеће активности: редовно усклађивање са методолошким изменама Евростата (успостављање услова за израду нових индикатора), успостављање редовне динамике достављања података, контрола и анализа података, дисеминација података. Периодика индикатора је месечна, квартална и годишња.
8) Статистика боравишних	Републички завод за	Министарство унутрашњих послова	Подаци о броју дозвола за привремени боравак/привремени

дозвола	статистику		боравак и рад издатих страним држављанима. За лица којима се издаје дозвола за привремени боравак/привремени боравак и рад прикупљају се подаци о полу, старости, држављанству, сврси привременог боравка, року важења дозволе за привремени боравак/привремени боравак и рад. Планиране су следеће активности: редовно усклађивање са методолошким изменама Евростата, успостављање редовне динамике достављања података, контрола и анализа података, дисеминација података. Периодика индикатора је годишња.
9) Статистика илегалних миграција	Републички завод за статистику	Министарство унутрашњих послова и Комесаријат за избеглице и миграције	Подаци о ирегуларним мигрантима, односно о страним држављанима и лицима без држављанства којима је одбијен улазак у Републику Србију на граничном прелазу и статистика о ирегуларним мигрантима који незаконито бораве у Републици Србији. Прикупљају се подаци о полу, старости, држављанству, основу одбијања уласка у Републику Србију, типу повратка, типу примљене помоћи, типу споразума о повратку, држави дестинације. Планиране су следеће активности: редовно усклађивање са методолошким изменама Евростата, успостављање редовне динамике достављања података, контрола и анализа података, дисеминација података. Периодика индикатора је годишња.
2. Тржиште рада			
1) Запосленост и незапосленост	Републички завод за статистику, Национална служба за запошљавање	Централни регистар обавезног социјалног осигурања, Национална служба за запошљавање, Републички фонд за здравствено осигурање, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање и агенције за запошљавање	Анкета о радној снази – социодемографске карактеристике становништва; радно способно становништво према радним, демографским и образовним карактеристикама; за запослена лица: карактеристике главног и додатног посла, положај у запослењу, сати рада, радно време, делатност, занимање, место рада, године рада, облик својине, врста

		рада и др.; неформална запосленост по полу, образовној структури и старосним групама; за незапослене: претходно радно искуство, дужина, начин и врста посла који се тражи; за становништво ван радне снаге: претходно радно искуство и статус; стопе активности, запослености и незапослености. У наредном периоду планира се редовно усклађивање са методолошким изменама Евростата (успостављање услова за израду нових индикатора), рад на одржавању редовне динамике достављања података, контрола и анализа података, дисеминација података. Периодика индикатора је квартална, годишња и двогодишња. Планира се увођење праћења месечне стопе незапослености. Запослени према административним изворима односно регистрована запосленост према модалитетима запослености, делатностима, полу, старости и општинама рада и становања. Периодика индикатора је месечна, квартална и годишња. Незапослени према евиденцији Националне службе за запошљавање, односно регистрована незапосленост, према полу, старости, квалификацијама, општини становања и дужини тражења запослења. Периодика индикатора је месечна. Планира се наставак одржавања апликације и базе података о слободним радним местима засноване на коришћењу података из евиденција агенција за запошљавање и Националне службе за запошљавање, ради обезбеђивања података о потреби за запошљавањем према делатности и групама занимања. Паралелно се планира увођење новог истраживања о потреби за запошљавањем, на случајном
--	--	---

			узорку пословних субјеката, усклађеног са Евростатовом методологијом. Периодика индикатора је квартална.
2) Зараде и трошкови рада	Републички завод за статистику	Министарство финансија – Пореска управа, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Национална служба за запошљавање и Централни регистар обавезног социјалног осигурања	Просечне зараде и просечне зараде без пореза и доприноса према полу, старости и нивоу квалификације. Периодика индикатора је месечна, квартална, полугодишња и годишња. Трошкови рада – висина и структура трошкова рада (трошкови за зараде, накнаде зарада и остале исплате, социјални доприноси и давања на терет послодавца, трошкови образовања и усавршавања запослених и остали трошкови послодавца). Периодика индикатора је четворогодишња (за 2024. и 2028). Индекс трошкова рада – индекс укупних трошкови рада (са бонусима); индекс трошкова зарада и накнада зарада; индекс трошкова укупних социјалних давања; индекс укупних трошкова рада без бонуса. Периодика индикатора је квартална. Истраживања о структури зарада спроводе се на узорку запослених, ради обезбеђивања података о зарадама према полу, годинама старости, занимању, радном стажу, нивоу квалификације, врсти радног односа и радног времена, о броју плаћених сати рада, као и израчунавање платног јаза између зарада жена и мушкараца. Периодика индикатора је четворогодишња (за 2026). Планира се испитивање могућности коришћења административних извора у циљу обезбеђивања потребних индикатора. Планира се редовно усклађивање са методолошким изменама Евростата, контрола и анализа података, дисеминација података.

			Планира се испитивање могућности за увођење новог годишњег индикатора – Годишњи платни јаз, у складу са очекиваним променама у Евростатовим регулативама.
3. Образовање			
1) Предшколско, основно, средње и високо образовање	Републички завод за статистику и Министарство просвете	Министарство просвете	Подаци о предшколском, основном и средњем образовању и васпитању, високошколским установама и последипломским студијама; стопа учешћа одређених старосних група у одговарајућим нивоима образовања; дистрибуција ученика и студената по нивоима образовања; подаци о упису ученика, о завршавању одређених нивоа образовања и настављању школовања и стопа одустајања од школовања по нивоима образовања; подаци о инклузивном образовању у доуниверзитетском образовању и васпитању; дуално образовање; запослени према занимању; подаци о наставном особљу према степену образовања, звању, врсти радног односа и трајању радног времена; подаци о ученичком и студентском стандарду. Периодика индикатора је годишња.
2) Образовање одраслих и целоживотно учење	Републички завод за статистику		Анкета о образовању одраслих (AES) – индикатори о укључености одраслих (популација старости од 18 до 69 година) у систем образовања (формалном, неформалном и информалном), према полу, старости, запослености, радном статусу и образовању. Периодика индикатора је шестогодишња. Анкета о стручном усавршавању у пословним субјектима (CVTS) – индикатори о укључености у целоживотно учење: обуке и стручно усавршавање у пословним субјектима; мере или активности образовања и обуке које у целости, или бар делимично, финансира предузеће (директно или индиректно). Периодика индикатора је

			петогодишња.
4. Здравље			
1) Јавно здравље	Републички завод за статистику, Институт за јавно здравље Србије и Агенција за заштиту животне средине	Пружаоци здравствене заштите, установе социјалне заштите, Републички фонд за здравствено осигурање и Фонд за социјално осигурање војних осигураника, Министарство правде, Министарство одбране, Министарство просвете, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и професионална удружења (коморе) здравствених радника	Подаци о узроку смрти у области виталне статистике према Међународној класификацији болести (МКБ-10). Подаци о статистици здравствене заштите: пружаоци здравствене заштите (здравствене установе у јавној и приватној својини, приватна пракса, и друга правна лица) и установе за дуготрајну негу и смештај, постеле, опрема, простор, кадар, дипломирани здравствени радници, имунизација, скрининг програми, исписани болесници, дани лечења, утврђена обољења, стања и повреде, дијагностички прегледи, медицинске интервенције/процедуре, порођаји, побачаји, трансплантације и квалитет здравствене заштите. Подаци о потрошњи за здравствену заштиту: Национални здравствени рачун (трошкови за здравство по функцијама заштите, пружаоцима здравствених услуга и изворима финансирања, трошкови за здравство по функцијама заштите и делатностима и трошкови за здравство по делатностима, пружаоцима здравствених услуга и изворима финансирања). Подаци о здравственом стању становништва, детерминантама здравља и коришћењу здравствене заштите: национално истраживање здравља становништва у складу са Европском анкетом о здрављу (EHIS). Подаци о стању животне средине (ваздух, вода, земљиште) и здравственој исправности намирница, предмета опште употребе и воде за пиће. Национални здравствени показатељи, укључујући показатеље за праћење Циљева одрживог развоја. Планира се израчунавање

			стандардизованих стопа морталитета и увођење нових индикатора у складу са актуелним захтевима и обавезама према међународним институцијама (СЗО, Евростат и др.). Периодика индикатора је годишња и петогодишња.
2) Безбедност и здравље на раду	Републички фонд за здравствено осигурање, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство здравља		Подаци о повредама на раду према следећим индикаторима: – шифра делатности послодавца и број запослених, – пол, старост, држављанство, радни статус, занимање и ниво квалификације повређеног, – радно место, радна средина и процес рада повређеног, – специфична физичка активност, извор, контакт и узрок повреде, – врста повреде, повређени део тела, оцена тежине повреде и процењен број изгубљених дана. Подаци о професионалним болестима и болестима у вези са радом. Периодика индикатора је годишња.
3) Подаци о осигураницима обавезног здравственог осигурања	Републички фонд за здравствено осигурање		Подаци о осигураницима према делатностима, основи осигурања, демографским обележјима и врстама здравствене заштите; подаци о неспособности за рад и природи болести према полу, основним узроцима и основама за стицање накнаде за време боловања; подаци о издацима за здравствено осигурање и трошковима за здравствену заштиту одређених категорија осигураника и др. Периодика индикатора је полугодишња и годишња.
5. Расподела прихода и услови живота			
1) Потрошња домаћинства	Републички завод за статистику		Подаци о приходима домаћинства, подаци о издацима за личну потрошњу домаћинства према Класификацији личне потрошње по намени (COICOP класификација), подаци о демографским и социо-

			економским карактеристикама чланова домаћинстава, подаци о условима становања, снабдевености трајним добрима и осталим аспектима услова живота домаћинстава. Периодика индикатора је годишња.
2) Коришћење времена	Републички завод за статистику		Планира се спровођење анкетног истраживања, обрада података и обрачун индикатора са подацима о коришћењу времена према полу, старости, запослености, радном статусу, образовању, типу насеља, животном циклусу и др. Периодика индикатора је десетогодишња.
3) Приходи и услови живота	Републички завод за статистику		Подаци на основу којих се израчунавају индикатори сиромаштва, социјалне искључености и услова живота. Подаци о приходима домаћинстава и свих чланова домаћинстава, подаци о образовном статусу лица, статусу у активности и запослености, подаци о здрављу лица, подаци о финансијском и материјалном статусу домаћинстава и подаци о осталим аспектима услова живота домаћинстава. Периодика индикатора је годишња.
6. Социјална заштита			
1) Статистика социјалне заштите	Републички завод за социјалну заштиту и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	Јединице локалне самоуправе, установе социјалне заштите за смештај корисника, пружаоци услуга социјалне заштите, центри за социјални рад и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	Подаци о корисницима социјалне заштите по полу, старосној структури, образовању и радном статусу. Подаци о организацијама социјалне заштите, према делатности, оснивачу и структури запослених. Подаци о услугама, правима и мерама социјалне заштите. Подаци о издацима за пружање услуга, остваривање права и примену мера социјалне заштите. Периодика индикатора је годишња.
2) Статистика социјалне заштите (ESSPROS)	Републички завод за статистику	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство финансија, Републички	Подаци о социјалној заштити према методологији ESSPROS, статистички показатељи о приходима и расходима у области социјалне заштите на нивоу

		фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републички фонд за здравствено осигурање, Национална служба за запошљавање и Фонд за социјално осигурање војних осигураника	програма социјалне заштите (јединица посматрања), односно целокупног система, учешћу расхода социјалне заштите у појединим агрегатима, нпр. бруто домаћем производу, информације о давањима социјалне заштите, начину њиховог финансирања итд. Периодика индикатора је годишња.
3) Статистика пензијског и инвалидског осигурања	Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање		Подаци о корисницима пензија према врсти пензије, просечној пензији, стажу, полу, старости и др. Периодика индикатора је месечна, полугодишња и годишња.
7. Криминалитет и правосуђе			
1) Учиниоци кривичних дела, привредних преступа и истраживање о привредним споровима	Републички завод за статистику	Основна и виша јавна тужилаштва, основни, виши и привредни судови	Подаци о пријављеним пунолетним и малолетним учиниоцима кривичних дела; оптуженим и осуђеним пунолетним и малолетним учиниоцима кривичних дела и пријављеним, оптуженим и осуђеним правним и одговорним лицима учиниоцима привредних преступа, правноснажно решеним привредним споровима. Периодика индикатора је годишња.
2) Статистика криминалитета	Министарство унутрашњих послова, Врховно јавно тужилаштво, Министарство правде – Управа за извршење кривичних санкција, Министарство финансија – Управа за спречавање прања новца и Републички завод за статистику		Преузимање података о криминалитету, ради обезбеђења индикатора за Евростатов и UNODC упитник. Периодика индикатора је годишња. Подаци који се обезбеђују су: – Намерно убиство – број дела, број дела у покушају, укупан број дела у три највећа града, жртве према полу, старости и држављанству, однос између жртве и учиниоца, начин и средство извршења; – Укупан број лица: која су евидентирана од стране полиције, за које је покренут поступак, осуђена и налазе се у затворима а за кривична дела: намерно убиство, силовање, напад сексуалне природе, поседовање дроге, трговина дрогама и подмићивање; – Затворска популација према полу

			и старости, притворена лица; – Број запослених у полицији, број тужиоца и судија, запослени у затворским установама, према полу; – Број предмета у првостепеном поступку.
3) Статистика правосуђа	Министарство правде и Врховно јавно тужилаштво	Министарство правде и Врховно јавно тужилаштво	Подаци о броју судова, тужилаштва, судија, јавних тужилаца и њихових заменика, лицима у заводима за извршење кривичних санкција; броју запослених у свим судовима и тужилаштвима, броју вршилаца правосудних професија, подаци о спречавању прања новца и др. Број предмета у судовима и јавним тужилаштвима, као и правним и физичким лицима кажњеним за прекршаје. Периодика индикатора је годишња.
4) Истраживање о родно заснованом насиљу	Републички завод за статистику		Планира се објављивање резултата о родно заснованом насиљу и жртвама општег криминала на основу анкете.
8. Култура			
1) Установе културе	Републички завод за статистику, Завод за проучавање културног развитка и Народна библиотека Србије	Народна библиотека Србије и Филмски центар Србије	Обезбеђују се подаци о установама културе: позоришта, музеји, изложбе и галерије, биоскопи, архиви, производња и увоз филмова, радио и ТВ станице и библиотеке. Периодика индикатора је годишња.
2) Издавачка делатност и штампа	Републички завод за статистику	Народна библиотека Србије	Обезбеђују се подаци о књигама и брошурама и серијским публикацијама. Периодика индикатора је годишња.
9. Спорт	Завод за спорт и медицину спорта Републике Србије	Завод за спорт и медицину спорта Републике Србије	Планира се обезбеђивање података о спортским достигнућима, институцијама и удружењима у области спорта, објектима за одржавање спортских манифестација, националним тренинг центрима и др. Периодика индикатора је годишња

			и четворогодишња.
10. Избори	Републички завод за статистику	Републичка изборна комисија и општинска, односно градска изборна комисија	Подаци о резултатима избора за посланике Народне скупштине и председника Републике, као и о резултатима избора за одборнике скупштина локалне самоуправе (општина и градова) и председнике општина и градоначелнике. Истраживање о локалним изборима обухвата и прикупљање података о социо-економским детерминантама одборника односно председника општина/градоначелника. Активности планиране на унапређењу истраживачког процеса односе се на спровођење локалних избора и подразумевају унапређење софтверског модела за обраду података, креирање онлајн ИСТ апликације за унос података, као и тестирање примене новог модела прикупљања података. У планиране активности спада и ажурирање у складу са текућим изменама у административним класификацијама. Периодика индикатора је четворогодишња или по расписивању избора.
ЕКОНОМСКЕ СТАТИСТИКЕ			
1. Макроекономија			
1) Годишњи економски рачуни	Републички завод за статистику	Народна банка Србије, Министарство финансија и Агенција за привредне регистре	Систем националних и регионалних рачуна који обухвата: као и бруто националног дохотка (БНД) и других макроекономских агрегата и индикатора изведених из система националних рачуна, рачуне институционалних сектора (секторске рачуне), инпут-аутпут систем са табелама понуде и употребе и инпут-аутпут табелама, систем регионалних рачуна – обрачун регионалног БДП-а и других регионалних и субрегионалних економских агрегата и индикатора регионалне економске развијености. Периодика индикатора је годишња. У наредном периоду планира се финализација процеса усклађивања са методологијом Европског

			система националних рачуна (ESA 2010), у погледу захтеваних индикатора и табела као и дужине временских серија података. У 2025. Евростат ће објавити и увести нову методологију система националних рачуна ESA 2025 чија примена се планира у 2029. У међупериоду ће се развијати новоуведени и измењени индикатори и табеле које захтева нова методологија. Такође, 2029, у складу са периодиком ревизија у ЕУ, планирана је велика ревизија обрачуна БДП-а у којој ће бити имплементирана до тада реализована унапређења административних и статистичких извора података и метода обрачуна у складу са новом методологијом ESA 2025.
2) Квартални национални рачуни	Републички завод за статистику	Народна банка Србије и Министарство финансија	Обрачуни БДП-а према производном, расходном и приходном приступу у форми недесезонираних и десезонираних података. У наредном периоду планира се регуларна компилација кварталних секторских рачуна за ниво укупне економије, државе и иностранства у складу са захтевима Евростата. Периодика индикатора је квартална.
3) Индикатори за микро, мала и средња привредна друштва и предузетнике	Републички завод за статистику	Агенција за привредне регистре и Министарство привреде	Скуп економских индикатора за статистичко праћење сектора микро, малих и средњих привредних друштава и предузетника. Планира се проширење сета индикатора у складу са новим међународним стандардима и захтевима корисника. Периодика индикатора је годишња.
2. Статистика државних финансија и монетарна и финансијска статистика			
1) Статистика државних финансија	Народна банка Србије, Министарство финансија и Републички	Министарство финансија са управама, фондови социјалног осигурања, Агенција за привредне регистре,	Статистика државних финансија представља обрачун макроекономских агрегата јединица класификованих у сектор државе, извештавање о прекомерном

	завод за статистику	Комисија за хартије од вредности, Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, Агенција за осигурање депозита, Фонд за развој РС, Национална корпорација за осигурање стамбених кредита, Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије, Покрајински секретаријат за финансије АП Војводине и фондови са територије АП Војводине, Информациони систем Београдске банке у стечају и банке у стечају	дефициту и тромесечном дугу јавног сектора. Периодика извештавања о консолидованим јавним приходима, расходима и фискалном дефициту је месечна. Периодика извештавања о агрегатима сектора државе, дефициту и дугу је тромесечна и годишња. Планиране активности: – У наредном периоду планира се прелазак на GFS 2014 (Статистика државних финансија 2014), чиме ће се створити услови за даље усавршавање методологије статистике државних финансија, као и усклађивање методологије са ЕУ (ESA 2010). – Израда статистике финансијских рачуна за Републику Србију – подаци о међусекторским потраживањима и обавезама по одговарајућим финансијским инструментима, рочности и валути, за све институционалне секторе према ESA 2010. – Такође, 2029, у складу са периодиком ревизија у ЕУ, планирана је велика ревизија обрачуна БДП-а у којој ће бити имплементирана до тада реализована унапређења административних и статистичких извора података и метода обрачуна у складу са новом методологијом ESA 2025.
2) Монетарна и финансијска статистика	Народна банка Србије	Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, Агенција за привредне регистре, Агенција за осигурање депозита, Фонд за развој РС, Национална корпорација за осигурање стамбених кредита, Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије, Информациони систем	Монетарна статистика: – Биланс банака, Народне банке Србије и других финансијских институција и остале припадајуће табеле – подаци о стању потраживања и обавеза по секторима према финансијским инструментима, оригиналној рочности, валути и др. – Трансакционе и нетрансакционе промене на књиговодственим рачунима банака, Народне банке Србије и других финансијских

		Београдске банке у стечају и банке у стечају	институција. Статистика каматних стопа банака на депозите и кредите – подаци о каматним стопама банака на примљене орочене депозите од становништва и нефинансијског сектора, и подаци о каматним стопама банака на кредите одобрене становништву и нефинансијском сектору (нови и постојећи послови). Статистика осталих финансијских посредника (Биланс даваоца финансијског лизинга, Биланс факторинг друштва, Биланс инвестиционих фондова, Биланс друштава за осигурање и Биланс добровољних пензијских фондова) – подаци о стању потраживања и обавеза по секторима према финансијским инструментима, оригиналној рочности и валути. Анкета о кредитној активности банака – квалитативни приказ услова на страни понуде кредита банака. Анкета о условима финансирања и пословања малих и средњих предузећа. Периодика индикатора је месечна, квартална и годишња. Планиране активности: – Усклађивање показатеља са променама методологија ЕСВ-а и ММФ-а.
--	--	--	--

3. Пословне статистике

1) Структурне пословне статистике	Републички завод за статистику	Агенција за привредне регистре, Министарство финансија – Пореска управа, Министарство финансија – Управа за трезор и Народна банка Србије	Обрачунавају се индикатори из података о детаљној структури пословних прихода и пословних расхода по производима и услугама по Класификацији производа према делатности (Classification of Products by Activity – CPA); донацијама, порезима, броју запослених лица, бруто зарадама; промету од пословних услуга, пословању страних подружница; подаци о локалним јединицама (број запослених лица, бруто зараде) за обрачун регионалних
-----------------------------------	--------------------------------	---	--

		индикатора и индикатора по делатностима; обрачун индикатора за посебне агрегате делатности; обрачун индикатора за производне и услужне делатности у ИКТ сектору. Планиране активности: – прилагођавање структурних пословних статистика променама у ЕСС у овој области, примена уредбе о европској пословној статистици – EBS уредба; – унапређење обухвата извештајних јединица у истраживању СБС, укључивањем предузетника који не подносе годишњи финансијски извештај (процена одређених индикатора на бази административних извора података); – обрачун недостајућих СБС индикатора који се односе на запосленост, набавке и залихе, на основу података из других статистичких истраживања у РЗС-у; – обрачун индикатора за финансијски сектор; – унапређење обухвата индикатора из области пословне демографије; – обрачун индикатора за производне и услужне делатности у ИКТ сектору; – обрачун промета по СРА у области пословних услуга; – достављање сетова података из области структурних пословних статистика, пословних услуга и пословне демографије Евростату, уз претходну контролу података у сервису InputHall, као и метаподатака у ESS Metadata Handleru; – утврђивање примарне и секундарне поверљивости података СБС који се шаљу у Евростат, коришћењем софтвера Tau Argus; – унапређење садржаја области СБС на веб-сајту РЗС-а. Периодика индикатора је годишња
--	--	--

			и вишегодишња. Финансијски и други показатељи резултата пословања пословних субјеката: број пословних субјеката, промет, вредност производње, додата вредност, бруто пословни вишак, набавке добара и услуга, плаћања за агенцијске раднике, трошкови запослених, зараде, трошкови социјалног осигурања, број запослених, индикатори за област пословних услуга, регионални индикатори и др., а у складу са уредбама ЕУ из ове области. Остварене инвестиције и исплате за инвестиције у основна средства, по техничкој структури и секторима КД. Приходи по изворима и расходи по намени за кориснике буџетских средстава. Запослени, зараде и број локалних јединица у финансијским институцијама по општинама, градовима и Граду Београду; приходи и расходи, камате и премије осигурања по општинама, текући и капитални трансфери, приходи од курсних разлика и други економски индикатори. Периодика индикатора је годишња.
2) Годишња статистика индустријских производа (Prodcom)	Републички завод за статистику		Натурални показатељи о производњи, залихама на почетку и на крају године, интерној потрошњи, продаји, као и вредност продаје. Номенклатура производа за годишње истраживање индустрије се сваке године усклађује са променама у Prodcom листи. Планира се реализација постојећих активности у континуитету и у складу са променама које ће вршити Евростат. Периодика индикатора је годишња.
3) Краткорочне пословне статистике	Републички завод за статистику	Агенција за привредне регистре, Министарство финансија – Пореска управа и Централни регистар обавезног социјалног осигурања	Скуп краткорочних показатеља за индустрију: индекс индустријске производње; индекс промета у индустрији (промет укупно, промет на домаћем тржишту и промет на иностраном тржишту); цене

		произвођача индустријских производа; извозне и увозне цене, број запослених, часови рада и просечне зараде и др. Планира се редовно усклађивање са променама методологије Евростата и прилагођавање променама у ECC (примена FRIBS програма). Периодика индикатора је месечна. Скуп краткорочних показатеља за грађевинарство: индекс грађевинске производње; издате грађевинске дозволе; број запослених, часови рада и просечне зараде и др. Планиране активности су: рад на унапређењу квалитета података, усклађивање са променама захтева Евростата и развој индикатора комерцијалних некретнина на бази расположивих административних извора. Периодика индикатора је месечна и квартална. Скуп краткорочних показатеља за трговину укупно (на нивоу сектора) и посебно за трговину на велико и на мало (свих нивоа области): за трговину укупно – промет у текућим и сталним ценама, са и без ПДВ-а; промет у трговини на велико у текућим ценама и сталним ценама, промет по врстама купаца и робним групама и др.; промет и индекси промета у трговини на мало са ПДВ-ом и без њега, промет у текућим и сталним ценама, промет по начину плаћања и робним групама, удео електронске трговине и др.; промет у области 45 КД, са и без ПДВ-а, у текућим и сталним ценама и др.; број запослених, часови рада, просечне зараде и др. Планира се усклађивање са променама методологије Евростата, потпуно коришћење административних извора за промет предузетника у трговини и прилагођавање променама у ECC (примена FRIBS програма).
--	--	--

		Периодика индикатора је месечна и квартална. Скуп краткорочних показатеља за остале услуге: обрачунавају се квартални индекси пословних прихода и расхода, као и број запослених, часова рада и просечне зараде, по делатностима КД. Планиране активности су: – унапређење коришћења административних извора података за процену промета предузетника у циљу прецизнијег обухвата извештајних јединица, – развој и примена метода обрачуна статистичке јединице врсте делатности (KAU) – обрачун индикатора за ИКТ сектор, – усклађивање методологије истраживања са променама методологије Евростата у делу краткорочних пословних статистика, индикатор Промет у осталим услугама, – развој метода прикупљања података и процене оствареног промета из области остале услуге у месечној периодици, – припрема и прерачун серија података у складу са новом Класификацијом делатности (NACE Rev.2.1), – прерачун серија података за индикатор Промет у осталим услугама на одговарајућу базу годину у складу са ЕУ уредбом, – обрачун и достављање Евростату десезонираних серија података и метаподатака за индикатор Промет услуга за одговарајућу референтну годину. Периодика индикатора је месечна и квартална. Индекси цена произвођача индустријских производа за домаће тржиште, извоз и увоз. У наредном периоду планира се финализација развоја индекса цена произвођача
--	--	---

			услуга. Периодика индикатора је месечна и квартална.
4) Остале пословне статистике	Републички завод за статистику	Републички геодетски завод	Скуп показатеља за грађевинарство о ценама станова новоградње; грађевинским радовима у Републици Србији, грађевинским радовима у иностранству, потрошњи грађевинског и погонског материјала, порушеним зградама са становима и адаптацији стамбеног простора. Планиране активности су: рад на унапређењу квалитета података, усклађивање са променама у класификацијама Евростата и истраживање расположивих административних извора. Периодика индикатора је полугодишња и годишња.
4. Међународна трговина и платни биланс			
1) Статистика односа са иностранством	Народна банка Србије	Републички завод за статистику, Агенција за привредне регистре и Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности	Платни биланс Републике Србије (укључујући подбилансне табеле) као показатељ трансакција и трансфера резидената Републике Србије са иностранством. Међународна инвестициона позиција као показатељ стања финансијске активе и финансијске пасиве резидената Републике Србије према иностранству. Статистика спољног дуга (јавног и приватног сектора) као показатељ обавеза (стања и трансакција) по основу дужничких инструмената резидената Републике Србије према иностранству. Статистика хартија од вредности – подаци о издаваоцима и држаоцима хартија од вредности по секторима (према иностранству и у земљи). Периодика индикатора је месечна, квартална и годишња. Планиране активности: Прелазак на примену нове методологије ММФ-а (BPM7).
2) Статистика пословања страних	Републички завод за	Агенција за привредне регистре, Министарство	Обрачунавају се индикатори (по делатностима КД и географској

подружница (унутрашњи и спољни FATS)	статистику и Народна банка Србије	финансија – Пореска управа и Народна банка Србије	подели) из података о финансијским и другим показатељима резултата пословања подружница страних предузећа у Републици Србији (унутрашњи FATS): број страних подружница, промет, вредност производње, додата вредност, трошкови запослених и број запослених. Планиране активности: – Израда статистике основних показатеља спољних подружница (OFATS); – Прилагођавање унутрашње FATS статистике променама у ECC у овој области примена уредбе о европској пословној статистици – EBS уредба; – Увођење обрачуна осталих индикатора који су уредбама ЕУ дефинисани за унутрашњи FATS (набавке, залихе, инвестиције, истраживање и развој); – Достављање сетова података из области унутрашње FATS статистике Евростату, уз претходну контролу података у сервису InputHall, као и метаподатака у ESS Metadata Handleru; – Утврђивање примарне и секундарне поверљивости података који се шаљу у Евростат, коришћењем софтвера Tau Argus; – Унапређење садржаја области СБС на веб-сајту РЗС-а. Периодика индикатора је годишња и вишегодишња.
3) Међународна трговина робом	Републички завод за статистику	Министарство финансија – Управа царина и Електромрежа Србије	Објављује податке о количини и вредности извезене и увезене робе разврстане по земљама партнерима, производима Царинске тарифе, врстама транспорта, преференцијалним стопама у случају увоза робе, врстама спољнотрговинског посла, валутама (РСД, USD, EUR), величини привредних друштава и њиховим трговинским карактеристикама и др. У аналитичке сврхе израчунава

		индексе јединичних вредности, физичког обима и односа размене, који могу помоћи реалнијем сагледавању међународне трговине робом и послужити као дефлатори у националним рачунима. Планиране активности су: годишња усклађивања серије података са најновијим међународним и домаћим класификацијама и номенклатурама важећим у текућој години, рад на унапређењу квалитета података увођењем нових процедура за контролу, рад на обједињавању, обради и анализама података добијених из различитих извора, истаживање могућности и сврсисходности увођења нових додатних извора података, даље усклађивање са стандардима Европске уније, развојем методологије и софтвера до потпуне усаглашености са Евростатом, рад на хомогенизацији узорака за израчунавање индекса и почетак рада на припреми имплементације Интрастат система трговине, праћење и примена осталих међународних стандарда из надлежне области, праћење и благовремена имплементација свих измена у домаћем правном систему које се односе на област надлежности статистике међународне трговине робом, рад на развоју процедура за креирање и дисеминацију нових индикатора, рад на проналажењу нових начина презентације података, израда сложених анализа података из области међународне трговине робом које захтевају највиши степен стручности, интензивирање сарадње са корисницима података, сродним институцијама и међународним институцијама у домену надлежности, рад на унапређењу свеобухватних софтверских решења у свим фазама обраде податка, ревизије података (редовне и ванредне), континуирано стручно усавршавање кадрова задужених за област међународне трговине
--	--	--

			робом. Периодика обрачунавања вредности је месечна, од почетка године до месеца за који се врши обрада и годишња. Периодика изачунавања индекса је месечна, за период од почетка године до месеца за који се рачунају и квартална. Индекси се рачунају у односу на исти период претходне године. Периодика редовних ревизија свих података је годишња, врши се у јулу месецу и односи се на претходну годину. Ванредне ревизије су могуће у случајевима када се утврди оправданост у смислу унапређења квалитета података и може се односити на било коју од претходних година.
5. Статистика платног система	Народна банка Србије	Народна банка Србије	Општи показатељи функционисања платних система: RTGS НБС система (извршавање налога за пренос у реалном времену по бруто принципу), IPS НБС система (систем за инстант плаћања) и Клиринг НБС система и Међународног клиринг система у девизама и Међубанкарског клиринг система у девизама. Периодика индикатора је месечна. Статистика платних услуга и коришћења платних инструмената – подаци о броју клијената по врсти појединих платних услуга, безготовинским трансакцијама, трансакцијама готовим новцем, чековима и платним картицама и прихватна мрежа. Периодика индикатора је квартална.
6. Цене	Републички завод за статистику		Индекси потрошачких цена, цене производа у промету на мало и паритети куповне моћи. У наредном периоду планира се финализација развоја индекса цена становања. Периодика индикатора је петнаестодневна, месечна,

			полугодишња.
СЕКТОРСКЕ СТАТИСТИКЕ			
1. Пољопривреда			
1) Статистика биљне производње	Републички завод за статистику и Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде		Подаци о засејаним површинама у јесењој и пролећној сетви, пожњевеним површинама и приносима ратарских усева, површинама и приносима воћњака и винограда, процени приноса важнијих ратарских усева, воћа и грожђа. Планиране активности: наставак спровођења редовних истраживања статистике биљне производње, наставак коришћења административних извора података у вези са површинама под ратарским усевима, виноградима и производњом вина као и усклађивање са променама у важећој уредби ЕУ за ову област. Рад на увођењу статистике биланса усева главних житарица и уљарица. Периодика индикатора је месечна, годишња и вишегодишња.
2) Статистика стоке, меса и јаја	Републички завод за статистику	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Подаци о броју стоке, по врстама и категоријама; клање стоке у кланицама и ван кланица; производња меса, јаја, вуне и меда; структура и активност инкубаторских станица (број уложених јаја и производња пилића) и трговина пилићима; прогноза бруто домаће производње – по врстама стоке. Планиране активности: наставак спровођења редовних статистичких истраживања статистике сточарства, могућност испитивања коришћења административног извора за обезбеђивање података о броју говеда, као и усклађивање са променама у важећој уредби ЕУ за ову област. Периодика индикатора је месечна, полугодишња и годишња.
3) Статистика млека и млечних производа	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и	Министарство пољопривреде, шумарства и	Помузено млеко по врстама млека, употреба млека на газдинствима, производња млечних производа, инпут млека за добијање млечних

	Републички завод за статистику	водопривреде	производа, садржај протеина и масти у млеку и млечним производима, структура млекара и откупних станица према откупљеној количини млека, структура млекара према одређеној врсти млечних производа. Планиране активности: наставак спровођења редовних истраживања статистике сточарства, коришћење административних извора за обезбеђивање статистике улаза сировог млека и добијеним млечним производима у млекарама, као и усклађивање са променама у важећој уредби ЕУ за ову област. Периодика индикатора је месечна, годишња и трогодишња.
4) Статистика структуре пољопривредних газдинстава	Републички завод за статистику	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Површина коришћеног пољопривредног земљишта према категоријама коришћења, структура воћњака и винограда, број стоке по врстама и категоријама, радна снага и друге профитабилне активности газдинства, подршка руралном развоју, употреба ђубрива, обрада и одржавање земљишта. Подаци се обезбеђују спровођењем пописа пољопривреде (сваке десете године) и Анкете о структури пољопривредних газдинстава (сваке треће године између два пописа). Планиране активности: припрема организационо-методолошких инструмената, организовање и спровођење Истраживања о структури пољопривредних газдинстава (анкета, попис), обрада, дисеминација и анализа резултата као и усклађивање са променама у важећој уредби ЕУ за ову област. Периодика индикатора је трогодишња.
5) Пољопривредни рачуни и цене	Републички завод за статистику	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Обрачун економских рачуна пољопривреде односи се на елементе рачуна производње и факторски доходак у пољопривреди, исказан у текућим и сталним ценама. Планиране активности:

		– Унапређење економских рачуна пољопривреде (ЕАА) – у складу са Уредбом (ЕУ) број 138/2004 Европског парламента и Савета, од 5. децембра 2003. године, о економским рачунима пољопривреде у Унији, Уредбом Комисије (ЕУ) број 306/2005, од 24. фебруара 2005. године, о измени Додатка I, Уредбом Комисије (ЕУ) број 909/2006, од 20. јуна 2006. године, о измени Додатка I и II, Уредбом Комисије (ЕУ) број 212/2008 од 7. марта 2008. године, о измени Додатка I, Уредбом (ЕУ) број 1137/2008 Европског парламента и Савета, од 22. октобра 2008. године, о прилагођавању неких инструмената подложних поступку предвиђеном чланом 251 Уговора, одлуци Савета 1999/468/ЕУ, у вези са регулаторним поступком с надзором, Прилагођавање регулаторном поступку с надзором – први део, Уредбом (ЕУ) број 1350/2013 Европског парламента и Савета од 11. децембра 2013. године, о изменама појединих законских аката у области статистике пољопривреде и рибарства, Делегираном Уредбом Комисије (ЕУ) 2019/280 од 3. децембра 2018. године о измени Уредбе (ЕУ) број 138/2004 у вези са референцама европског система националних и регионалних рачуна у Европској унији, Уредба (ЕУ) 2022/590 Европског парламента и Савета од 6. априла 2022. године, о измени Уредбе (ЕУ) број 138/2004 у вези са регионалним економским рачунима за пољопривреду. Периодика индикатора је годишња. – Цене произвођача производа пољопривреде и рибарства – месечно и годишње. – Индекси цена репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди – квартално и годишње. Планиране активности:
--	--	---

			– Цене земљишта и закупа у пољопривреди – годишње. Периодика индикатора је месечна, квартална и годишња.
2. Успостављање FADN система – Систем рачуноводствених података на пољопривред-ним газдинствима Републике Србије	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде		Прикупљање рачуноводствених података неопходних за годишње утврђивање прихода и расхода на пољопривредним газдинствима; израчунавање коефицијента вредности производње; израда класификације пољопривредних газдинстава с обзиром на тип пољопривредне производње и категорије економске величине и израда плана за избор пољопривредних газдинстава на годишњем нивоу. Конверзија FADN система у систем за праћење одрживости пољопривредних газдинстава (FSDN).
3. Шумарство	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и Републички завод за статистику		Подаци о подизању, гајењу и искоришћавању шума, плантажа и интензивних засада, економски показатељи, ловство, штете у шумама и бројном стању и одстреленој дивљачи. Планиране активности: наставак спровођења редовних статистичких истраживања статистике шумарства, обезбеђивање података о текућем запреминском прирасту према врстама дрвећа и састојинској структури, коришћење административних извора и побољшање квалитета података. Периодика индикатора је годишња, двогодишња и трогодишња.
4. Рибарство	Републички завод за статистику	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарство заштите животне средине	Количина уловљене рибе по врстама, порибљавање, број рибара, капацитети рибњака, производња конзумне рибе и млађи у рибњацима, пловна средства и опрема рибњака, социо-економски индикатори у рибопрерађивачкој индустрији и аквакултури. Планиране активности: наставак спровођења редовних истраживања, побољшање квалитета обухвата рибњака и валидација добијених података.

			Периодика индикатора је годишња.
5. Органска производња	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде		Подаци о броју лица која се баве органском производњом, површина и производња органских култура и органско сточарство. Планира се коришћење административних извора података. Периодика индикатора је годишња.
6. Агроеколошка статистика	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и Агенција за заштиту животне средине		Планиране активности: коришћење административних извора за обезбеђивање података о годишњој количини пестицида у промету, као и података о годишњој количини пестицида која се примени и површинама третираним сваком супстанцом у изабраној референтној години. Категорије агроеколошких индикатора: Реакције (пољопривредно-еколошке обавезе; Пољопривредне површине под Натура 2000; ниво образовања пољопривредника и коришћење саветодавних услуга за заштиту животне средине; површина под органском пољопривредом (статистика органске производње); Покретачки фактори (потрошња минералних ђубрива; потрошња пестицида; наводњавање; потрошња енергије; промена употребе земљишта; начин кошења и типови сточарства; покривеност земљишта, начин обраде земљишта, складиштење стајњака; интензификација/екстензификација; специјализација; ризик од напуштања земљишта); Притисци и ризици (брuto биланс азота; опасност од загађења фосфором; ризик од пестицида; емисија амонијака; емисија гасова са ефектом стаклене баште; коришћење воде; ерозија земљишта; генетичка разноврсност; пољопривредно земљиште високе природне вредности; производња енергије из обновљивих извора); Стање/утицај (популацијски

			трендови птица на пољопривредним површинама; квалитет земљишта; Квалитет воде – загађења нитратима и загађења пестицидима; пејзажи/предели – стање и разноликост). Периодика индикатора је годишња и петогодишња.
7. Енергетика	Републички завод за статистику и Министарство рударства и енергетике	Министарство рударства и енергетике	Годишњи подаци о снабдевању, трансформацији и потрошњи енергетских производа (електрична и топлотна енергија, угаљ, нафта и деривати нафте, природни гас, обновљиви извори енергије – хидроенергија, енергија ветра, енергија сунца, геотермална енергија, дрвна горива, био-горива и био-гас) у складу са захтевима Евростата. Подаци о снабдевању за електричну енергију, угаљ и природни гас, у складу са захтевима месечне енергетске статистике Евростата. Планира се сукцесивно реализовање захтева месечне и краткорочне енергетске статистике о снабдевању енергетским производима – сировом нафтом и дериватима нафте. Планиране активности ће се реализовати у сарадњи са Министарством рударства и енергетике и Управом за резерве енергената. Потпуна реализација свих захтева ће се остварити до уласка Републике Србије у ЕУ. Периодика индикатора је месечна и годишња. Цене електричне енергије и гаса. Периодика индикатора је полугодишња.
8. Саобраћај			
1) Друмски саобраћај	Републички завод за статистику	Министарство финансија – Управа царина и ЈП „Путеви Србије”	Подаци о превезеним путницима и роби, путној инфраструктури, пређеним километрима превозних средстава, потрошњи горива, улазу, излазу и транзиту теретних моторних и прикључних возила у

			друмском саобраћају и др. Планира се увођење индикатора о превозу за сопствене потребе у друмском саобраћају, превезеној роби у унутрашњем и међународном превозу, врсти робе према међународној класификацији (NST2007), начину паковања, врсти опасне робе (ADR) и региону утовара и истовара робе. Периодика индикатора је тромесечна и годишња.
2) Железнички саобраћај	Републички завод за статистику		Подаци о превозу путника и робе, врсти робе, врсти превоза, возном парку, безбедности саобраћаја и железничкој инфраструктури. Разматра се увођење регионалне статистике железничког саобраћаја. Разматра се увођење индикатора мултимодалног саобраћаја. Периодика индикатора је тромесечна и годишња.
3) Саобраћај на унутрашњим пловним путевима	Републички завод за статистику	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре-Управа за утврђивање способности бродова за пловидбу и лучке капетаније	Подаци о роби, пловним објектима, земљама утовара и истовара, застави пловних објеката, врсти превоза, врсти робе и др. Разматра се увођење индикатора из домена регионалне статистике. Разматра се увођење индикатора праћења путника у речном саобраћају. Периодика индикатора је тромесечна и годишња.
4) Ваздушни саобраћај	Републички завод за статистику		Подаци о превезеним путницима и терету, пређеним километрима за авионе на деоници лета, расположивим путничким седиштима; дужини полетно-слетне стазе, капацитетима аеродрома, опреми за опслуживање авиона и др. Периодика индикатора је тромесечна и годишња.
5) Поштанске услуге	Републички завод за статистику		Подаци из области поштанских услуга: број поштанских пошиљки и упутница у класичној и електронској форми, као и пакета. Број јединица поштанске мреже и прерадних центара, обим пријема,

			преноса и уручења поштанских пошиљки, број превозних средства за пренос поштанских пошиљки и остварени приходи од поштанских услуга. Периодика индикатора је тромесечна и годишња.
6) Телекомуникационе услуге	Републички завод за статистику		Подаци из области телекомуникационих услуга: индикатори о оператерима и телекомуникацијској мрежи, број интернет сервиса, запослени, финансијски промет по модалитетима, физички обим телекомуникацијског промета по модалитетима и подаци о инфраструктури. Периодика индикатора је тромесечна и годишња.
7) Цевоводни транспорт	Републички завод за статистику		Подаци о нафтоводима и гасоводима: индикатор превоза нафте и гаса у унутрашњем превозу, увозу, извозу и транзиту; потрошња електричне енергије и запослени; дужина гасовода и нафтовода. Периодика индикатора је квартална и годишња.
8) Претовар	Републички завод за статистику		Подаци о претовареним и изманипулисаним тонама, утрошку електроенергије и погонских горива, претовару према начину руковања и др. Периодика индикатора је тромесечна и годишња.
9) Регистрована возила	Републички завод за статистику и Министарство унутрашњих послова	Министарство унутрашњих послова	Подаци о први пут регистрованим, новим и укупно регистрованим моторним и прикључним возилима у друмском саобраћају према врсти возила, години производње и маркама. Регистрована моторна и прикључна возила у друмском саобраћају према врсти возила, облику каросерије, својству власника возила (правно или физичко лице), години производње, носивости, снази, запремини, највећој дозвољеној маси, броју погонских осовина, броју места за седење, маркама, моделима, врсти погонских горива и општинама

			регистрације возила. Периодика индикатора је месечна и годишња.
10) Мобилност путника у друмском саобраћају	Републички завод за статистику		Разматра се обезбеђивање индикатора о мобилности путника у друмском саобраћају: индикатор о мобилности путника у превозу према врсти коришћења путничког превозног средства, врсти путовања, учесталости путовања, просечној удаљености и сезони путовања. Припрема методолошких инструмената за реализацију индикатора и спровођење истраживања. Периодика индикатора је трогодишња.
11) Безбедност саобраћаја	Републички завод за статистику и Министарство унутрашњих послова	Министарство унутрашњих послова	Подаци о саобраћајним незгодама и настрадалим лицима, утицајним факторима и учесницима. Периодика индикатора је тромесечна и годишња.
9. Туризам	Републички завод за статистику	Министарство туризма и омладине (ЦИС – централни информациони систем у угоститељству и туризму)	Скуп података о туристичкој понуди и тражњи: број угоститељских објеката за смештај, број смештајних јединица и лежаја према врсти објеката; број долазака и ноћења домаћих и страних туриста према врсти смештаја и земљи порекла; стопе искоришћености лежаја и смештајних јединица и годишњи подаци о промету туристичких агенција (број и ноћења домаћих и страних туриста у аранжману туристичких агенција, по земљама путовања и порекла туриста). Планира се обезбеђивање показатеља о туристичкој тражњи, односно обезбеђивања података о туристичким путовањима становништва Републике Србије у земљи и иностранству и карактеристике путовања (једнодневна и вишедневна, дужина трајања, врста путовања, врста смештаја, превозно средство и др.), подаци о карактеристикама туриста (пол, године старости, радни статус

			и др.), као и проширење обухвата извештајних јединица. Периодика индикатора је месечна и годишња.
10. Наука, технологија и иновације			
1) Истраживање и развој	Републички завод за статистику	Министарство науке, технолошког развоја и иновација, Министарство финансија – Пореска управа; Министарство културе; Министарство одбране; Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде; Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој	Подаци о организацијама које се баве научноистраживачком делатношћу према секторима и научним областима; запосленим научним радницима и истраживачима, стручним сарадницима и ангажованим на основу уговора, према секторима, научним областима, еквиваленту пуне запослености (ФТЕ), академским звањима, старости и полу; научноистраживачким радовима према секторима; бруто домаћим издацима за истраживање и развој према секторима и научним областима; изворима средстава за истраживање и развој и др. Обезбеђују се подаци о буџетским улагањима у научноистраживачку и развојну делатност према друштвено-економским циљевима, као и планирана буџетска средства за научноистраживачки рад. Макроекономски показатељи: учешће улагања у научноистраживачку делатност у БДП-у, учешће улагања из буџета у БДП-у; финансирање из иностранства према секторима реализације и укључивање података за бизнис сектор. Периодика индикатора је годишња.
2) Иновације	Републички завод за статистику		Подаци о иновативним активностима пословних субјеката и ефектима иновирања, постојећим капацитетима у привредним друштвима, отежавајућим факторима за увођење иновација и др., као и подаци о технолошким иновацијама производа и производног процеса; иновацијама у току или напуштеним иновативним активностима; издацима за иновативне активности; изворима информација

			и сарадњи у иновационим активностима; заштити права интелектуалне својине и иновационим потенцијалима. Периодика индикатора је двогодишња. Обезбеђивање свих индикатора за истраживање Европских иновационих резултата (EIS) у годишњој периодици.
3) Људски ресурси у науци и технологији	Републички завод за статистику		Подаци о људским ресурсима у науци и технологији (HRST). Лица старости 15–74 године према полу, образовању, старосним групама, статусу активности, секторима делатности и области науке и технологије. Периодика индикатора је годишња.
4) Статистика употребе информационих и комуникационих технологија	Републички завод за статистику		Подаци о употреби информационо-комуникационих технологија у домаћинствима, привредним друштвима и финансијским институцијама: приступ информационим и комуникационим технологијама, употреба рачунара и интернета, е-трговина, е-управа, основне информације о ИКТ систему, аутоматска размена података у оквиру и изван привредних друштава, размена електронских информација у ланцу управљања набавкама и др. Периодика индикатора је годишња.
11. Ванредни догађаји и ванредне ситуације	Министарство унутрашњих послова – Сектор за ванредне ситуације		Укупан број ванредних догађаја; укупан број проглашених ванредних ситуација; број дана трајања ванредних ситуација; број ванредних ситуација по опасностима које су их узроковале: број ванредних ситуација услед земљотреса; број ванредних ситуација услед поплава; број ванредних ситуација услед екстремних временских појава; број осталих ванредних ситуација. Преглед броја ванредних догађаја са последицама; број пожара; број експлозија; број техничких интервенција; број техничких интервенција са опасним материјама; број техничких

			интервенција у саобраћају; број остварених интервенција и број погинулих, повређених и спасених лица на ванредним догађајима. Укупан број пожара и експлозија; број интервенција ватрогасно спасилачких јединица на пожарима и експлозијама; број пожара и експлозија према сектору својине; број погинулих, повређених и спасених лица у пожарима и експлозијама и број пожара и експлозија према висини настале материјалне штете. Укупан број пожара и експлозија на грађевинским објектима према намени; укупан број пожара и експлозија на грађевинским објектима према положају просторије у којој су настали (спратност); укупан број пожара и експлозија на отвореном простору према врсти отвореног простора и укупан број пожара и експлозија саобраћајним средствима према врсти саобраћајног средства. Преглед броја пожара и експлозија по начину и узроку настанка и предузете мере и активности поводом настанка пожара и експлозија; укупан број учесника у интервенцијама; укупан број оперативних карти и анализа интервенција и укупан број поднетих прекршајних и кривичних пријава. Преглед броја претрага терена ради проналажења и уништавања експлозивних остатака рата (ЕОР); површине претражених локација; преглед броја комада уклоњених и уништених ЕОР; преглед количине уклоњених и уништених експлозивних материја.
СТАТИСТИКА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И СТАТИСТИКЕ КОЈЕ ОБУХВАТАЈУ ВИШЕ ОБЛАСТИ			
1. Животна средина			
1) Монетарни рачуни животне средине	Републички завод за статистику		Обрачун трошкова за заштиту животне средине према Класификацији функција заштите животне средине.

			Обрачун прихода од накнада у вези са животном средином. Обрачун карактеристика за Сектор еколошких добара и услуга према Класификацији функција заштите животне средине. Планира се имплементација најважнијих циљева Евростата за економске рачуне животне средине (унапређење квалитета и дисеминација постојећих рачуна; обрачун нових индикатора базираних на тренутним рачунима и имплементација нових рачуна животне средине). Периодика индикатора је годишња.
2) Физички рачуни животне средине	Републички завод за статистику	Министарство унутрашњих послова и Агенција за заштиту животне средине	Обрачун индикатора материјалних токова. Израда рачуна емисије у ваздух. Обрачун карактеристика за рачун енергетских токова Планира се имплементација најважнијих циљева Евростата за економске рачуне животне средине (унапређење квалитета и дисеминација постојећих рачуна; обрачун нових индикатора базираних на тренутним рачунима и имплементација нових рачуна животне средине). Периодика индикатора је годишња.
3) Статистика отпада и хемикалија	Републички завод за статистику, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Агенција за заштиту животне средине, Министарство здравља и Институт за јавно здравље Србије	Министарство здравља, Институт за јавно здравље Србије и Агенција за заштиту животне средине	Подаци о управљању отпадом у складу са Уредбом о статистици отпада и комуналним отпадом; подаци о медицинском отпаду и о фармацеутском отпаду у складу са Законом о управљању отпадом и Правилником о управљању медицинским отпадом; подаци о третману инфективног медицинског отпада; подаци о потрошњи, производњи и увозу/извозу хемикалија, према класи токсичности и према секторима КД. Планира се реализација постојећих активности у континуитету и обрачун нових индикатора у складу са променама које ће вршити

			Евростат. Периодика индикатора је годишња.
4) Статистика воде, ваздуха и климатских промена	Републички завод за статистику, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Агенција за заштиту животне средине и Институт за јавно здравље Србије	Републички хидрометеоро-лошки завод, Агенција за заштиту животне средине	Подаци о захваћеним и коришћеним количинама воде за потребе јавних водовода, индустрије и пољопривреде, хидроенергетике, рибарства и др; испуштеним и пречишћеним отпадним водама; пољопривредним површинама које се наводњавају и др; подаци о квалитету ваздуха у урбаним срединама, као и подаци потребни за прорачун емисија загађујућих материја у ваздух, према Конвенцији о прекограничном загађењу ваздуха на великим удаљеностима (CLRTAP) и подаци потребни за испуњење обавезе из Оквирне конвенције УН о промени климе (UNFCCC). Планира се реализација постојећих активности у континуитету и обрачун нових индикатора у складу са променама које ће вршити Евростат као и обрачун индикатора који се односе на климатске промене према препорукама организација УН-а. Периодика индикатора је годишња.
5) Статистика заштите природе	Министарство заштите животне средине и Завод за заштиту природе Србије		Подаци о заштићеним природним добрима (заштићена подручја, заштићене врсте и покретна заштићена природна документа); списак заштићених подручја, назив акта којим су подручја стављена под заштиту, назив акта којим су дивље врсте биљака, животиња и гљива стављене под заштиту, списак покретних заштићених природних докумената, као и подаци о међународној заштити природних добара. Регистар садржи назив заштићеног подручја, врсту заштићеног подручја, националну и међународну категорију заштићеног подручја, место на којем се заштићено подручје налази, централну координатну тачку по Гриничу, кратак опис заштићеног подручја, опис граница заштићеног подручја, списак

		катастарских парцела по режимима заштите, податке о власништву и управљачу, физичке и правне промене на заштићеном подручју, број и датум акта о стављању под заштиту подручја и број и датум акта о престанку заштите. Регистар садржи и информације о броју строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива. Истраживање и заштита природе кроз управљање подацима о еколошкој мрежи, заштићеним врстама и угроженим, ретким, осетљивим и за заштиту приоритетним типовима станишта, води се у виду база података са георефернцираним подацима у прегледним и рефералним картама, и представљају део информационог система о заштите природе у Републици Србији. Станишта врста значајних за опстанак популација документују се картом станишта врста, која се израђује на основу ГИС базе података о распрострањености појединих станишта врста на подручју Републике Србије. Прикупљање података и стално ажурирање ГИС базе података о строго заштићеним дивљим врстама биљака, животиња и гљива обезбеђује Завод за заштиту природе Србије у сарадњи са другим овлашћеним стручним и научним институцијама. Угрожени, ретки, осетљиви и за заштиту приоритетни типови станишта документују се картом станишта, која се израђује на основу ГИС базе података о распрострањености приоритетних типова станишта на подручју Републике Србије. Прикупљање података и стално ажурирање ГИС базе података обезбеђују заводи и друге стручне и научне институције које овласти министар надлежан за послове заштите животне средине. Дигиталну базу података и карту еколошки значајних подручја коју чине подручја од националног и међународног значаја (Емералд,
--	--	--

			ИБА, ИПА, ПБА, ПХА, Рамсарска, станишта врста и типова станишта, потенцијална Натура 2000 подручја, заштићена подручја), еколошких коридора и заштитних зона, израђује и ажурира Завод за заштиту природе Србије у сарадњи са стручним и научним институцијама. Садржај сваке студије заштите садржи следеће елементе: образложење предлога за покретање заштите поступка са правним основом, идентификациона листа, опис природних, створених и предеоних одлика, темељне вредности природног добра, оцена стања животне средине подручја, предложени режими заштите, концепт заштите и унапређења и могуће перспективе одрживог развоја, начин управљања. Планира се континуирана активност у заштити природних подручја у Републици Србији, прикупљање података за статистичке индикаторе и попуњавање ГИС базе података. Периодика индикатора је континуирана.
2. Регионална статистика	Републички завод за статистику, Министарство привреде, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Агенција за заштиту животне средине, Институт за јавно здравље Србије, Народна библиотека Србије и Завод за проучавање културног развитка		Планира се развој регионалних статистика у складу са Номенклатуром статистичких територијалних јединица, која, на бази утврђених критеријума, обухвата три хијерархијска нивоа статистичке регионализације, односно поделе државног простора. Индикатори на регионалном нивоу обезбедиће се у следећим областима: регионални рачуни (макроекономски индикатори на нивоу региона); регионална статистика тржишта рада (просечне зараде и број запослених); регионална статистика пољопривреде (коришћење земљишта, структура пољопривредних газдинстава, производња усева, сточарска производња, агроиндустријска производња и др.); регионална пословна статистика (индикатори за локалне јединице – број локалних јединица, зараде, висина

			распоживог дохотка по особи, инвестиције у материјална добра и структура запослених по економским секторима КД); статистика саобраћаја (густина путне мреже, број регистрованих моторних и прикључних возила у друмском саобраћају и др.); статистика регионалне животне средине (количине захваћених, коришћених, испуштених вода и пречишћавање отпадних вода; стварање, обрада и третман комуналног отпада); статистика науке и технологије (подаци о људским ресурсима у науци, финансијским показатељима улагања у истраживање и развој, пројектима и научним радовима); статистика туризма на регионалном нивоу (подаци о смештајним капацитетима и о доласцима и ноћењима домаћих и страних туриста по врстама туристичких места и туристичким местима); статистика здравства (организација и рад здравствене службе, ресурси здравственог система, оболевања и понашања у вези са здрављем становништва и стањем животне средине и др.); статистика образовања (подаци о дејим вртићима, основним и средњим школама, високошколским установама, наставном особљу, финансирању образовања и др.), статистика културе (позоришта, музеји, изложбе и галерије, биоскопи, радио и ТВ станице, архиви, библиотеке, издавачка делатност и штампа) и регионална демографија и статистика миграција (подаци о живорођеним, умрлим и миграцијама становништва на нивоу општина и насеља). Периодика индикатора је месечна, квартална, полугодишња и годишња.
3. Географски информациони систем			
1) Национална инфраструктура геопросторних	Републички геодетски завод		Национална инфраструктура геопросторних података (НИГП) омогућава приступ, размену и

података			коришћење хармонизованих геопросторних података и сервиса који су из надлежности различитих органа од локалног до националног нивоа, доступни државним органима, привреди и грађанима. Технолошки развој и потребе корисника/друштва диктирају континуиран развој НИГП-а који се спроводи имплементацијом активности: доношење, измене и допуне законских и подзаконских аката у вези са НИГП-ом, а у складу са европским и светским стандардима управљања геопросторним подацима; прикупљање и дистрибуцију метаподатака, скупова и сервиса геоподатака; успостављање, развој и имплементацију мрежних сервиса и технологија, софтвера и апликативних решења за прикупљање и дистрибуцију геоподатака и информација на основу података; и координацијом, праћењем и извештавањем у вези са активностима НИГП-а.
2) Географски информациони систем	Републички завод за статистику		Геореференцирана мрежа просторних јединица (региони, управни окрузи, области, градови, општине / градске општине, насељена места, катастарске општине, месне заједнице, статистички и пописни кругови) преузима се од Републичког геодетског завода, који и обезбеђује скупове и сервисе за преузимање геопросторних података неопходних за теренске активности који се спровode на основу ажурних мапа статистичких и пописних кругова. Преузимање и интеграција графичке базе Регистра просторних јединица (до нивоа пописног круга) и адресног регистра у статистички систем, омогућава графичку презентацију статистичких података на различитим територијалним нивоима и картографски приказ за редовне и посебне публикације РЗС-а из различитих статистичких области. Континуирани рад на подршци и

			функционисању ГИС веб-портала за податке Пописа 2022 на популационој мрежи Републике Србије од 1 km², и друге статистичке податке. Унапређење садржаја и даља интеграција геокодираних административних података и регистра са геокодираним адресама, зградама и становима. Планиран је даљи развој ГИС-а кроз сарадњу са осталим субјектима НИГП-а (преузимање, размена, приступ новим скуповима геоподатака преко веб-сервиса и др) у складу са законом и подзаконским актима којима се уређује област Националне инфраструктуре геопросторних података.
3) Регистар просторних јединица (РПЈ)	Републички геодетски завод		Регистар просторних јединица (РПЈ) је јавна евиденција која садржи алфанумеричке и геопросторне податке о просторним јединицама (назив, матични број, односно шифру, хијерархијску везу, геопросторне податке и др.). Просторне јединице су: управни округ, град, општина, катастарска општина, насељено место, месна заједница, статистички круг, пописни круг и др, такође НСТЈ1, НСТЈ2 и НСТЈ3. У зависности од врсте, подаци о просторним јединицама уносе се на основу Устава, закона, уредбе или акта надлежног органа. У наредном периоду планира се ажурирање просторних јединица и унапређење квалитета геопросторних података.
4) Адресни регистар (АР)	Републички геодетски завод		Адресни регистар (АР) је основни и јавни регистар који садржи податке о улицама утврђеним одлукама јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) и кућним бројевима. АР се ажурира редовно у складу са законом којим се уређује област успостављања и одржавања АР. Преузимање и интеграција података Адресног регистра у статистички систем, омогућава

			просторно лоцирање, обраду и графичку презентацију статистичких података у оквиру различитих територијалних локација и нивоа и картографски приказ за редовне и посебне публикације РЗС-а из различитих статистичких области.
4. Статистика одрживог развоја	Републички завод за статистику	Сви одговорни произвођачи званичне статистике и други републички органи и организације	Индикатори Циљева одрживог развоја Агенда 2030 који се односе на окончање сиромаштва, окончање глади и побољшање безбедности хране, обезбеђење здравог живота, инклузивно и квалитетно образовање, постизање родне равноправности, обезбеђење санитарних услова и приступа пијаћој води, осигурање приступа доступној и поузданој енергији, промовисање одрживог економског раста, изградњу инфраструктуре, смањење неједнакости између држава, учинити градове бољим и безбеднијим, одрживу потрошњу и производњу, борбу против климатских промена, очување океана и мора, управљање шумама, инклузивна друштва и учврстити партнерство за одрживи развој. Планира се даље континуирано ажурирање постојећих и обезбеђивање нових индикатора Циљева одрживог развоја, као и унапређење расположивости дезагрегираних података за индикаторе за које је то могуће обезбедити. Периодика индикатора је годишња и вишегодишња.
5. Статистика полова	Републички завод за статистику	Институт за јавно здравље Србије, Министарство унутрашњих послова, Национална служба за запошљавање, Министарство правде и др.	Индикатори из следећих области званичне статистике: становништво, образовање, правосуђе, тржиште рада, избори итд. приказани према полу. Планира се наставак сарадње са даваоцима података из административних извора. Периодика индикатора је трогодишња.
6. Статистика омладине	Министарство туризма и		Планира се обезбеђивање података о омладини из области статистике

	омладине		становништва, као и здравствене, социоекономске и образовне статистике и др., приказане према старосним групама младих. Периодика индикатора је годишња.
--	----------	--	---

IV. ПРЕГЛЕД НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ ИНФРАСТРУКТУРНИХ И РАЗВОЈНИХ АКТИВНОСТИ

СТАТИСТИЧКЕ ОБЛАСТИ	ОДГОВОРНИ ПРОИЗВОЂАЧ	САДАШЊЕ СТАЊЕ И ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ
МЕТОДОЛОГИЈА ПРИКУПЉАЊА, ОБРАДЕ, ДИСЕМИНАЦИЈЕ И АНАЛИЗЕ ПОДАТАКА		
1. Метаподаци	Сви одговорни произвођачи званичне статистике	Систем статистичких метаподатака има све значајнију улогу у статистичким организацијама. Представља систем за производњу, складиштење и коришћење статистичких метаподатака, где се под системом подразумевају људи, процеси и технологија који су неопходни за управљање статистичким метаподацима. Планира се даљи развој овог система чији је циљ да омогући ефикасно функционисање и даљи развој целокупног статистичког информационог система. То подразумева систематско и координирано управљање активностима у вези са дизајном, имплементацијом, одржавањем, употребом и евалуацијом система статистичких метаподатака.
2. Класификације	Сви одговорни произвођачи званичне статистике	Развој и примена националних статистичких класификација, у складу са међународним стандардима, као и прилагођавање и увођење у статистички систем нових верзија међународних статистичких класификација развијених од стране релевантних међународних институција (UNSD, ILO, UNESCO, СЗО, Евростат и др.).
3. Регистри	Сви одговорни произвођачи званичне статистике	Обухвата вођење статистичких и других регистара. Регистар пословних субјеката обухвата Статистички пословни регистар (СПР) и Регистар јединица разврставања (RJP). Он представља скуп статистичких и правних јединица који служи као основни оквир за спровођење статистичких истраживања у области пословних статистика. Планира се увођење нових методолошких решења и даља хармонизација са позитивном европском праксом, наставак и интензивирање сарадње унутар РЗС-а, између СПР-а и предметних статистика које се ослањају на СПР, константан рад на дефинисању нових и побољшању постојећих процедура за ажурирање статистичких јединица пословног регистра, анализа структуре великих и сложених система и дефинисање сложених предузећа, рад на унапређењу сарадње са постојећим административним изворима, као и увођење нових административних извора у систем ажурирања пословног регистра, праћење европских регулатива у смислу евентуалног увођења нових статистичких јединица и класификација и дизајн пословног
		регистра сагласно европским регулативама, поступно

		укључивање у Европски систем статистичких пословних регистара (ESBRs) и друго, унапређење методолошких решења и процедура рада РЈР-а, усвајање нових образаца пријава за разврставање, правилника, методолошких решења рада РЈР-а, сарадња РЈР-а са осталим регистрационим органима, наставак преговора око преласка појединих облика организовања у надлежност других регистрационих органа и проширење сарадње са Министарством правде, везано за вођење базе верских заједница. Планиране су активности на успостављању Статистичког популационог регистра, на бази података прикупљених у Попису 2022. и расположивих административних извора. Статистички популациони регистар садржаће податке о лицима, домаћинствима и становима. Користиће се као оквир за избор узорка за истраживања која спроводи РЗС, за спровођење наредног пописа становништва (2031), као и за израду годишњих процена броја становника и других демографских индикатора. Подаци ће се ажурирати из административних извора и из статистичких истраживања. Предвиђене су следеће активности: припрема методолошких и организационих инструмената за успостављање, ажурирање и одржавање СПР-а, дефинисање садржаја регистра, мапирање административних извора података, успостављање сарадње са власницима административних извора података, израда процедура, техничке документације и других докумената неопходних за обезбеђивање несметане и континуиране сарадње између институција у смислу одрживости СПР-а током времена, развој ИТ система за управљање, чување, обраду и организацију података ради обезбеђивања ефикасног, поузданог и одрживог СПР-а. Планиране су активности на успостављању Статистичког регистра активности. Статистички регистар активности ће бити базиран на подацима из Централног регистра становништва, Пословног регистра, Централног регистра обавезног социјалног осигурања, подацима из Националне службе за запошљавање, Пореске управе и из Регистра деце, ученика, студената и одраслих, из Јединственог информационог система просвете, као и из других релевантних расположивих административних извора. Регистар активности ће садржати податке о активностима у вези са запосленошћу, незапосленошћу, учењем и о другим активностима у вези са тржиштем рада, при чему ће за сваку активност постојати податак о почетку и завршетку те активности. Регистар активности представљаће мост између података који се односе на појединце и података који се односе на пословне субјекте, где се свака активност може идентификовати уз помоћ личног идентификационог броја и матичног броја пословног субјекта. Користиће се за израду индикатора из области статистике тржишта рада и за сагледавање понуде и тражње на тржишту рада повезивањем информација из области образовања и тржишта рада. Планиране су активности на успостављању Статистичког регистра непокретности, на бази података прикупљених у
--	--	---

		Попису 2022. и расположивих административних извора. Планиране активности вођења Статистичког регистра пољопривредних газдинстава обухватају сарадњу са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде на усклађивању дефиниција и побољшању квалитета административних извора, како ради валидације података прикупљених статистичким истраживањима, тако и ради коришћења тих извора за производњу статистичких података. У сврху коришћења ових извора за производњу статистичких података, планирано је увођење протокола за директно преузимање података из административних извора од стране РЗС-а. Предвиђене су следеће активности: дефинисање садржаја регистара, мапирање административних извора података, успостављање сарадње са власницима административних извора података, дефинисање протокола за преузимање података из административних извора, дефинисање процедуре за управљање подацима и др.
4. Методологија узорка	Републички завод за статистику	Дефинисање стандарда и унапређење метода којима се обезбеђује оптимална стратификација и алокација узорка. Унапређење метода координације различитих истраживања како би се смањила оптерећеност извештајних јединица. Формирање базе података о јединицама узорка. Развој и примена метода за оцене параметара и узорачких грешака: шира примена поступка калибрације; оцене параметара за мале домене; обезбеђење оцена грешака за кључне параметре и индикаторе истраживања на узорку и тестирање примене моделирања грешака. Планира се да се кроз међународну сарадњу и праћењем регулатива ЕУ унапреди примена статистичке методологије у истраживањима, као и софтверске подршке за припрему оквира, алокацију узорка, оцењивање параметара и др.
5. Анализа временских серија	Републички завод за статистику	Статистичка анализа и десезонирање временских серија уз примену математичко-статистичких структурних модела и стандардизацију поступака за примену модела у складу са међународним стандардима. На основу десезонираних временских серија пружа се квалитетнија слика о кретању појаве која се прати, што доприноси постизању прецизнијих и дубљих статистичких анализа. Планира се даља стандардизација поступка, праћење и усклађивање са међународним стандардима, што је од суштинског значаја јер омогућава упоредиве резултате са другим истраживањима широм света.
6. Базе података	Сви одговорни произвођачи званичне статистике	Развој и одржавање база података као што су Статистичка база података, ДевИнфо база података и др. Статистичка база података је намењена за објављивање статистичких података произведених према годишњем плану статистичких истраживања од стране РЗС-а и других произвођача у систему званичне статистике. Веб-сајт, заједно са статистичком базом података, представља главни канал за

		дисеминацију који се користи за пружање услуга корисницима. Статистичка база података омогућава корисницима да на једном месту могу прегледати и преузети серије података за индикаторе из свих статистичких области, као и за индикаторе Циљева одрживог развоја (ЦОП/SDG), зависно од периодике истраживања/активности из којих су произведени са одговарајућим метаподацима. База се свакодневно ажурира новим подацима; ажурирање се обавља у 12 часова и усклађује са Календаром објављивања. Планира се континуиран рад на унапређењу базе и примени модерних технологија у циљу што једноставнијег и ефикаснијег коришћења статистичких података. ДевИнфо је база података која садржи званичне статистичке податке за праћење глобалних циљева развоја, родне равноправности и др. ДевИнфо је софтверски алат који омогућава ефикасну организацију, чување, преглед и презентацију података и индикатора на националном и локалном нивоу. База садржи детаљне информације о временском периоду, географским областима, јединицама мере, субпопулацијама и изворима података, као и метаподатке индикатора, и користи се за праћење друштвеног развоја. С циљем унапређења расположивости и коришћења података до општинског нивоа, развијене су општинска ДевИнфо база и база Природно кретање становништва и профили, преко којих се може доћи до података за сваку од општина у Републици Србији. Базе података и профили ажурирају се четири пута годишње, у јануару, априлу, августу и октобру, и налазе се на сајту РЗС-а.
7. Информисање и дисеминација	Сви одговорни произвођачи званичне статистике	Развој дисеминационе политике усмерен је ка правовременом задовољавању потреба корисника за статистичким подацима високог квалитета, односно да ти подаци буду прилагођени њиховим потребама и захтевима. У наредном периоду, повећањем доступности и квалитета статистичких података, унапредиће се препознатљивост званичне статистике као основног извора поузданих и правовремених података. Планиране приоритетне активности су: побољшање комуникације између корисника и званичне статистике ради задовољења корисничких потреба; интеграција статистичких и геопросторних података у циљу унапређења визуализације статистичких података (интерактивне мапе, инфографика и сл.); примена нових информционих технологија (Open Data, SDMX и сл.) у процесу дисеминације и размене статистичких података;
		наставак рада на успостављању стандарда у размени података, у складу са препорученим стандардима Међународне иницијативе за развој и примену ефикаснијих начина за размену статистичких података и метаподатака (SDMX

		иницијатива); континуиран рад на унапређењу инфраструктуре за приступ подацима уз осигурање њихове поверљивости; повећање понуде јавно доступних података за потребе различитих корисника; јачање сарадње са домаћим и међународним корисницима ради боље идентификације њихових потреба; развој инфраструктуре за приступ микроподацима за потребе научноистраживачких институција у складу са Процедуром за омогућавање приступа индивидуалним подацима без идентификатора у научноистраживачке сврхе и у складу са условима дефинисаним у склопу ЕСС. Развој националног портала за праћење квантитативних показатеља дефинисаних у међународном статистичком систему или на основу националних планских докумената, базиран на јединственом информационом систему са „one-stop-shop” приступом у коме се подаци и референтни метаподаци чувају и објављују на једном месту и повезани су са свим релевантним планским документима.
8. Безбедност података и статистичка поверљивост	Сви одговорни произвођачи званичне статистике	Званична статистика остварује потпуну заштиту права давалаца података и статистичких јединица. Начело поверљивости обухвата заштиту података који се односе на појединачну статистичку јединицу, с тим да се индивидуални подаци могу користити само у статистичке сврхе. Закон о званичној статистици налаже одговорним произвођачима статистике да након завршетка обраде прикупљених података одстрањују идентификаторе извештајних и статистичких јединица. Упитнике и друге документе који садрже индивидуалне податке добијене приликом спровођења статистичких истраживања треба уништити, и то након завршетка уноса, шифрирања и обраде података у складу са важећим прописима. Подаци прикупљени, обрађени и ускладиштени у сврхе званичне статистике поверљиви су онда када физичко или правно лице може да се непосредно или посредно идентификује именом, адресом или идентификационим бројем. Поверљиви подаци се не могу користити ради утврђивања права и стварања обавезе извештајној јединици. Одговорни произвођачи статистике могу да научноистраживачким институцијама обезбеде, на писани захтев, индивидуалне податке без идентификатора, али су у обавези да воде евиденцију о таквим корисницима, као и о намени за коју им се достављају подаци. Заштита поверљивих података обезбеђује се ограничавањем приступа поверљивим подацима, јер је он ограничен на лица која приликом обављања својих задатака производе званичну статистику, и то до степена у ком су ти подаци неопходни за производњу званичне статистике. Одговорни произвођачи званичне статистике обавезни су да предузму све прописане административне, техничке и

		организационе мере неопходне за заштиту поверљивих података против нелегалног приступа, откривања или коришћења.
СТРАТЕШКА И УПРАВЉАЧКА ПИТАЊА ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ		
1. Законодавни оквир	Сви одговорни произвођачи званичне статистике	Закон о званичној статистици, као основни правни акт, регулише област статистике, односно производњу и дисеминацију података и информација званичне статистике, као и организацију система званичне статистике у Републици Србији: дефиниција званичне статистике; заштита давалаца података; основна начела; одговорни произвођачи статистике; припрема петогодишњег статистичког програма и годишњих примењивих планова; начин објављивања резултата статистичких истраживања и коришћење података; начин прикупљања података и обрађивања и складиштења података; обавеза формирања статистичких регистара; услови дисеминације података и информација; поверљивост података и заштита поверљивих података; сарадња са међународним статистичким организацијама и др. Закон је усклађен са основним принципима и одредбама међународне правне регулативе који се односе на званичну статистику. Народна банка Србије је надлежна институција за прикупљање, обраду и анализу података монетарне, платнобилансне и статистике финансијских рачуна у Републици Србији, који се обрађују у складу са Законом о Народној банци Србије и Законом о званичној статистици. Закон о Народној банци Србије утврђује да она може да пропише обавезу за банке, финансијске организације и друга правна лица да евидентирају, прикупљају, обрађују и достављају одређене податке, а Законом о званичној статистици прописано је да Народна банка Србије поставља стандарде за званичну статистику у оквиру функција које врши. У наредном периоду неопходно је извршити измене и допуне Закона о званичној статистици ради ефикасније организације система званичне статистике, као и усаглашавање са одредбама других закона који регулишу област заштите индивидуалних података. Нацрт новог Закона о званичној статистици, који је у процедури, односно у фази прикупљања мишљења од министарстава и других релевантних институција, предвидео је потпуно усаглашавање са регулативом ЕУ, ефикасну координацију статистичког система, као и потпуну усаглашеност са законом који регулише област заштите индивидуалних података. Планиране су активности на успостављању интегрисаног система статистичких регистара.
2. Координација статистичког система	Републички завод за статистику	Пружање подршке даљем развоју статистичког система Републике Србије и појачана координација тог система од стране РЗС-а, као званичног координатора Националног

		статистичког система. Планиране активности су: – припрема листе осталих одговорних произвођача званичне статистике, у складу са критеријумима из међународних статистичких препорука; – припрема правилника о акредитацији осталих одговорних произвођача званичне статистике; – израда листе званичних статистичких производа; – пружање подршке раду Националног координационог одбора званичне статистике; – припрема за развој портала званичне статистике и заједничког календара публикација; – израда и усвајање Националног кодекса праксе званичне статистике (у складу са Кодексом праксе европске статистике) и његова имплементација у систем званичне статистике; – промовисање и праћење примене међународних статистичких принципа, стандарда и класификација у систему званичне статистике. Планира се унапређење сарадње са власницима административних података у складу са дигиталном трансформацијом административних података и употребе тих података у производњи званичне статистике.
3. Управљање квалитетом	Сви одговорни произвођачи званичне статистике	Планира се наставак започетих активности на имплементацији система управљања квалитетом који се ослања на мисију и визију званичне статистике Републике Србије, као и на Кодекс праксе европске статистике (European Statistics Code of Practice – CoP), Основне принципе званичне статистике УН и принципе Управљања укупним квалитетом (Total Quality Management – TQM). У том смислу, РЗС ће: – настојати да унапреди сарадњу са корисницима статистичких производа и услуга увођењем нових облика дисеминације и комуникације; – наставити да прати ставове и задовољство корисника и настојати да у што већој мери задовољи њихове потребе и захтеве; – наставити рад на идентификовању и описивању свих процеса у ланцу статистичке производње; – систематски спроводити унапређење квалитета статистичких производа и процеса; – наставити континуирану израду стандардних извештаја о квалитету статистичких података; – наставити спровођење редовних евалуација квалитета статистичких истраживања;
		– створити предуслове за увођење система за управљање

		ризикима; – радити на јачању сарадње са даваоцима података и смањивању њихове оптерећености; – наставити да прати задовољство, мишљења и ставове запослених; – спроводити континуирану едукацију запослених; – развијати интензивну сарадњу и размену искустава са земљама окружења и земљама из ЕСС. Успешном реализацијом ових активности, РЗС постаје организација посвећена квалитету и његовом унапређењу.
4. ИТ инфраструктура	Сви одговорни произвођачи званичне статистике	Планира се дефинисање стандарда и унапређење програмског система ИКТ ради развоја и одржавања софтвера за статистичка истраживања и административне послове (meta-data driven систем за једнообразан приступ подацима ради ажурирања, уноса и табелирања, софтвер за администрацију база података и др.). Због тога је један од главних приоритета даљи развој ИСТ-а – софтверског пакета, у потпуности развијеног у РЗС-у – чија је основа метабаза структурних података, као и коришћење модерних технологија (Open Data, Big Data, Data mining и сл.). У складу са Законом о заштити података о личности, планира се наставак рада на дефинисању стандардних поступака преузимања података из одређених административних извора, формирање база података и развој комплексног информационог система за интеграцију свих административних података и управљање сетовима података тако да буду лако доступни за коришћење статистичким службама којима су ови подаци потребни. Планира се унапређење ИТ инфраструктуре РЗС-а у оквиру пројекта ИПА, као и набавка опреме, консолидација ИТ решења и имплементација решења за ИТ инфраструктуру. Планира се наставак рада на успостављању стандарда у размени података, како интерних тако и према другим организацијама, а у складу са препорученим стандардима Међународне иницијативе за развој и примену ефикаснијих начина за размену статистичких података и метаподатака (SDMX иницијатива). У ту сврху је потребно дефинисати техничке спецификације и решења и обезбедити униформан начин комуникације, како између апликација унутар РЗС-а тако и комуникације са информационим системима других органа државне управе. Планира се даља стандардизација пословних процеса и трансакција уз стално побољшање сервисних услуга за клијенте, као и развој веб-сервиса за пружање персонализованих услуга пословним субјектима. Планира се реализација система за електронско прикупљање и подношење извештаја и података. Планира се веће коришћење података из административних и других извора, као и почетак развоја интегрисаног система

		статистичких регистара.
5. Међународна статистичка сарадња	Сви одговорни произвођачи званичне статистике	Обезбеђивање расположивих података најзначајнијим међународним организацијама (Евростат, Банка за међународна поравнања, Европска централна банка, УН, ММФ, Светска банка, Европска агенција за животну средину, EIONET, UNECE, UNEP, UNFCCC, CRLTAP; CBD, JRC, ЕС и др.). Учешће у раду међународних радних група и скупова, посебно на састанцима радних група у Евростату. Коришћење ИПА и других међународних фондова ради унапређења система званичне статистике Републике Србије. Планиране активности треба да обезбеде усаглашавање са ЕСС, односно рад на хармонизовању стандарда, класификација и методологија ради добијања међународно упоредивих показатеља, као и укључивање у међународну статистичку сарадњу свих одговорних произвођача званичне статистике.

V. ОДГОВОРНИ ПРОИЗВОЂАЧИ ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ

Законом о званичној статистици, у члану 6, прописано је да су системом званичне статистике Републике Србије, као одговорни произвођачи званичне статистике, обухваћени: Републички завод за статистику, Народна банка Србије, Градска управа града Београда – за територију града Београда, и остали одговорни произвођачи званичне статистике наведени у петогодишњем статистичком програму.

Програм званичне статистике у периоду од 2026. до 2030. године, у складу са Законом, наводи као остале одговорне произвођаче званичне статистике:

- Министарство финансија;
- Министарство унутрашњих послова;
- Министарство правде;
- Врховно јавно тужилаштво;
- Министарство здравља;
- Институт за јавно здравље Србије;
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Министарство заштите животне средине;
- Агенција за заштиту животне средине;
- Завод за заштиту природе Србије;
- Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
- Републички завод за социјалну заштиту;
- Национална служба за запошљавање;
- Министарство просвете;
- Завод за проучавање културног развоја;
- Народна библиотека Србије;
- Министарство привреде;
- Министарство рударства и енергетике;

- Министарство туризма и омладине;
- Завод за спорт и медицину спорта Републике Србије;
- Републички геодетски завод;
- Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање;
- Републички фонд за здравствено осигурање.

VI. ОЧЕКИВАНИ ПРОБЛЕМИ И УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Одговорни произвођачи званичне статистике су у протеклом периоду започели интензивне активности на хармонизацији статистичких истраживања и резултата званичне статистике са међународним статистичким стандардима, пре свега са стандардима ЕСС и ЕУ. То је урађено у условима ограничених и константно опадајућих расположивих ресурса званичне статистике, пре свега РЗС-а, као главног произвођача и дисеминатора резултата званичне статистике и координатора система званичне статистике. У годишњим извештајима Европске комисије о напретку Републике Србије у оквиру препорука за Поглавље 18 – Статистика, редовно се закључује да капацитет РЗС-а треба ојачати повећањем броја запослених и побољшањем њихових вештина да би се остварила обавеза испуњења правних тековина ЕУ у области статистике.

У наредном периоду треба завршити процес потпуне хармонизације званичне статистике са међународним стандардима у свим статистичким областима, а пре свега у области националних рачуна и економских статистика, у складу са наведеним планираним активностима. Развој званичне статистике у периоду од 2026. до 2030. године захтева обезбеђење одговарајућих ресурса, пре свега финансијских средстава, инфраструктуре и повећање броја стручних кадрова, као предуслова за производњу квалитетних и ажурних резултата званичне статистике.

РЗС је суочен са потешкоћама у реализацији развојних активности услед ограничених капацитета и статуса, који не омогућавају реализацију координационе улоге у систему званичне статистике, утицај на методолошка решења у значајним административним регистрима и базама података и вођење одговарајуће кадровске политике. Забрињавајућа старосна структура запослених у овом периоду, уколико се не предузме благовремено ангажовање новозапослених и њихова обука, може довести до значајних проблема у функционисању система званичне статистике. Народна скупштина, Влада и надлежни органи државне управе створиће, доношењем овог програма, одговарајући институционални оквир за промене у званичној статистици и адекватно мерење социоекономских појава. То подразумева активну политику у погледу даљег унапређења законодавног оквира и обезбеђивању других услова неопходних за функционисање званичне статистике.

Стварање бољих услова и успостављање веће сарадње и координације са корисницима и произвођачима података, као и даља изградња и јачање капацитета свих учесника у процесу производње и коришћења статистичких података и анализа, један су од битних предуслова реализације Програмом планираних активности званичне статистике. Такође, неопходно је пружање јавне подршке статистици у односу на даваоце података, укључујући административне изворе, пре свега кроз законодавно уређивање ове области (процес је у току).

У започетом процесу приступања ЕУ све је више захтева за обезбеђивањем различитих статистичких показатеља, како од министарстава и других државних институција, међународних организација, пословних субјеката, научноистраживачких и образовних институција, тако и од медија и најшире јавности. Званична статистика мора бити потпуно спремна да реализује све те захтеве, јер је она једина компетентна и меродавна да даје објективне статистичке информације о друштвено-економским кретањима у Републици Србији. Међутим, да би званична статистика испунила ову улогу, нужно је да континуирано прати развој савремених међународних статистичких стандарда и одговарајућих инструмената за њихову примену, које утврђују УН, ЕСС, Евростат, ММФ, ОЕЦД и друге релевантне међународне организације и институције.

Планиране стратешке активности и програмски задаци су знатно обимнији у односу на претходни период, а њихова реализација мора да се изврши бржим темпом него што је то случај са земљама у окружењу. Такође, потребно је обезбедити погодан амбијент и инфраструктуру за планиране промене и активности приликом разраде Програма, односно Законом предвиђене процедуре доношења редовних годишњих планова званичне статистике, као и адекватна финансијска улагања у материјалне, техничке и кадровске ресурсе за потребе спровођења нових статистичких истраживања и производњу нових показатеља.

Преглед скраћеница у тексту

Закон	Закон о званичној статистици
Програм	Програм званичне статистике у периоду од 2021. до 2025. године
РЗС	Републички завод за статистику
ЕСС	Европски статистички систем (European Statistical System – ESS)
ЕУ	Европска унија (European Union – EU)
УН	Уједињене нације (United Nations – UN)
CoP	Кодекс праксе европске статистике (European Statistics Code of Practice)
Евростат	Статистички завод ЕУ (Statistical office of the European Union – Eurostat)
ММФ	Међународни монетарни фонд (International Monetary Fund – IMF)
ОЕЦД	Међународна организација за економску сарадњу и развој (Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD)
ESS Vision 2020	Визија Европског статистичког система 2020
РЗСМЕТА	Систем за израду референтних метаподатака и извештаја о квалитету РЗС-а
КД	Класификација делатности
DMSS	Систем подршке одлучивању (Decision Making Support System)
ЦОП/SDG	Циљеви одрживог развоја УН (Sustainable Development Goals)
ICCS	Међународна класификација кривичних дела за статистичке потребе (International Classification of Crime for Statistical Purposes)
UOE	Заједнички упитник о образовању (UNESCO OECD Eurostat joint data collection)
UNESCO	Организација УН за образовање, науку и културу (UN Educational, Scientific and Cultural Organization – UNESCO)
ДевИнфо	База података за праћење друштвеног развоја
ESSPROS	Европски систем интегрисане статистике социјалне заштите (European System of integrated Social PROtection Statistics)
SNA	Систем националних рачуна (System of National Accounts)
ESA	Европски систем националних рачуна (European System of National and Regional Accounts)
Prodcom	Статистика производње индустријских производа (Statistics on the production of manufactured goods)
FATS	Статистика пословања страних подружница (Foreign affiliates statistics)

ИКТ	Информационо-комуникациона технологија
TQM	Систем управљања укупним квалитетом (Total Quality Management)
ИСТ	Софтверски пакет РЗС – концепт за интегрисану обраду података
GSBPM	Генерички модел статистичких пословних процеса (Generic Statistical Business Process Model)
DFLE	Очекивано трајање живота без инвалидитета (Disability-free life expectancy)
SILC	Анкета о приходима и условима живота (Survey on Income and Living Conditions)
НСТЈ	Номенклатура статистичких територијалних јединица
ILO	Међународна организација рада (International Labour Organization)
CVTS	Анкете о стручном усавршавању у пословним субјектима (Continuing Vocational Training Survey)
МКБ	Међународна класификација болести
EHIS	Европска анкета о здрављу (European Health Interview Survey)
СЗО	Светска здравствена организација (World Health Organization – WHO)
UNODC	Канцеларија УН за питања дроге и криминала (UN Office on Drugs and Crime)
БДП	Бруто домаћи производ
GFS	Статистика државних финансија (Government Finance Statistics)
СПА	Класификација производа према делатности (Classification of Products by Activity)
FRIBS	Оквирна уредба за интеграцију пословних статистика (Framework regulation integrating business statistics)
СБС	Структурне пословне статистике (Structural business statistics)
Prodcom листа	Листа производа за статистику годишње производње индустријских производа
ПДВ	Порез на додату вредност
РСД	Српски динар
USD	Амерички долар
EUR	Евро
RTGS	Обрачун у реалном времену по бруто принципу (Real Time Gross Settlement)
НБС	Народна банка Србије
IPS	Систем за инстант плаћања (Instant Payments Serbia)
ЕАА	Економски рачуни пољопривреде (Economic accounts for agriculture)
FADN	Рачуноводствена мрежа пољопривредних газдинстава (Farm Accountancy Data Network)
NST	Стандардна номенклатура робе за статистику саобраћаја (Standard goods classification for transport statistics)
ADR	Међународни споразум о превозу опасне робе у друмском транспорту (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

FTE	Еквивалент пуне запослености (Full-time equivalent)
EIS	Европски иновациони резултати (European innovation scoreboard)
HRST	Људски ресурси у науци и технологији (Human resources in science and technology)
EOP	Експлозивни остаци рата
CLRTAP	Конвенција о прекограничном загађењу ваздуха на великим удаљеностима (Convention on Long-range Transboundary Air Pollution)
UNFCCC	Оквирна конвенција УН о промени климе (UN Framework Convention on Climate Change)
ГИС	Географски информациони систем (Geographic Information System – GIS)
НИГП	Национална инфраструктура геопросторних података
INSPIRE	Инфраструктура за просторне информације у Европи (INfrastructure for SPatial InfoRmation in Europe)
UNSD	Сектор за статистику Уједињених нација (United Nations Statistics Division)
СБП	Статистички пословни регистар (Statistical Business Registers)
ESBRs	Европски систем статистичких пословних регистара (European System of Interoperable Statistical Business Registers)
SDMX	Стандард за размену статистичких података и метаподатака (Statistical Data and Metadata eXchange)
ИПА	Инструменти за претприступну помоћ ЕУ (Instrument for Pre-Accession Assistance – IPA)
AES	Анкета о образовању одраслих
COICOP	Класификација личне потрошње по намени (Classification of Individual Consumption According to Purpose)
БНД	Бруто национални доходак
KAU	Статистичка јединице врсте делатности (Kind of Activity Unit)
NACE	Статистичка класификација економских делатности ЕУ (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community)
FSDN	Систем за праћење одрживости пољопривредних газдинстава (Farm Sustainability Data Network)